

Wielersport monitor 2023

Inleiding

Met bijna 37.000 kilometer aan fietspaden en meer fietsen dan inwoners is Nederland het fietsland bij uitstek. De fiets is allang niet alleen een vervoersmiddel meer. Veel mensen vinden fietsen een leuk tijdverdrijf of hebben er hun sport van gemaakt.

Wielersportbond NTFU heeft marktonderzoeksbureau Ipsos gevraagd onderzoek te doen naar de omvang van de wielersportmarkt in Nederland. We rekenen iemand tot wielersporter wanneer diegene minimaal 12 keer per jaar actief is op een sportieve fiets zoals een racefiets, mountainbike of gravelbike.

Deze Wielersportmonitor is een vervolg op drie eerdere edities. Deze vierde uitgave van de Wielersportmonitor geeft niet alleen cijfers over de omvang van de wielersportmarkt, maar geeft ook inzicht in verschillende typen wielersporters, de manier van beoefening, het effect van de covid-pandemie en deelname aan toertochten.

We wensen u veel leesplezier!

Met sportieve groet,
NTFU

Onderzoeksverantwoording

- Methode
- Verantwoording onderzoek

Methode

In oktober 2022 hebben onderzoeksbureaus Ipsos en GfK (in opdracht van Ipsos) een uitgebreide screening naar sportbeoefening uitgevoerd onder 38.567 panelleden. Ten behoeve van dit onderzoek is op basis van deze screening de volgende doelgroep geselecteerd:

“Personen van 18 jaar of ouder die aangeven in de afgelopen 12 maanden aan wielrennen/toerfietsen (incl. mountainbiken, handbiken etc.) te hebben gedaan.”

Dit heeft geleid tot een potentieel van 3.756 respondenten. Zij zijn, in de periode van 29 november t/m 13 december 2022, middels een online vragenlijst benaderd. Om een nettorespons van 3.000 respondenten te halen, zijn op 6 december extra panelleden benaderd. Deze hebben in augustus 2022 aangegeven in de afgelopen 12 maanden fietssport te hebben beoefend (onder

‘fietssport’ vallen de volgende sporten: wielrennen, mountainbiken, cyclocross, baanwielrennen, BMX'en en handbiken). Dit waren 2.631 respondenten.

Opgeteld zijn er in totaal 6.387 respondenten benaderd. Uiteindelijk zijn 5.353 respondenten de vragenlijst gestart, waarvan er 2.044 (respons 38%) de volledige vragenlijst hebben doorlopen en voldoen aan de gestelde selectiecriteria. Respondenten moeten in het afgelopen jaar aan sportief fietsen hebben gedaan en in het bezit zijn van een sportieve fiets. De resultaten in dit onderzoek hebben betrekking op een netto (gewogen) steekproef van $n = 2.044$.

Schematische weergave opzet onderzoek

Grootschalig onderzoek onder 38.567 Nederlanders, door Ipsos in opdracht van NOC*NSF naar de sportbeoefening in Nederland

Nederlanders (18+) die (minimaal) 1x aan wielrennen / mountainbiken / toerfietsen hebben gedaan in de afgelopen 12 maanden

Steekproef onderzoek, uitgevoerd door Ipsos, naar sportieve fietsers met aanvullende selectiecriteria naar aanleiding van de aangescherpte definitie

Resultaat van het onderzoek

De Wielersporter

A photograph of five cyclists riding on a grassy hill. They are wearing various cycling jerseys and helmets. The background is a clear blue sky with some light clouds. The cyclists are in a line, moving from left to right across the frame.

- **Omvang van de doelgroep**

Het aantal wielersporters

- **De wielersporter**

Leeftijd & geslacht

Verdeling over Nederland

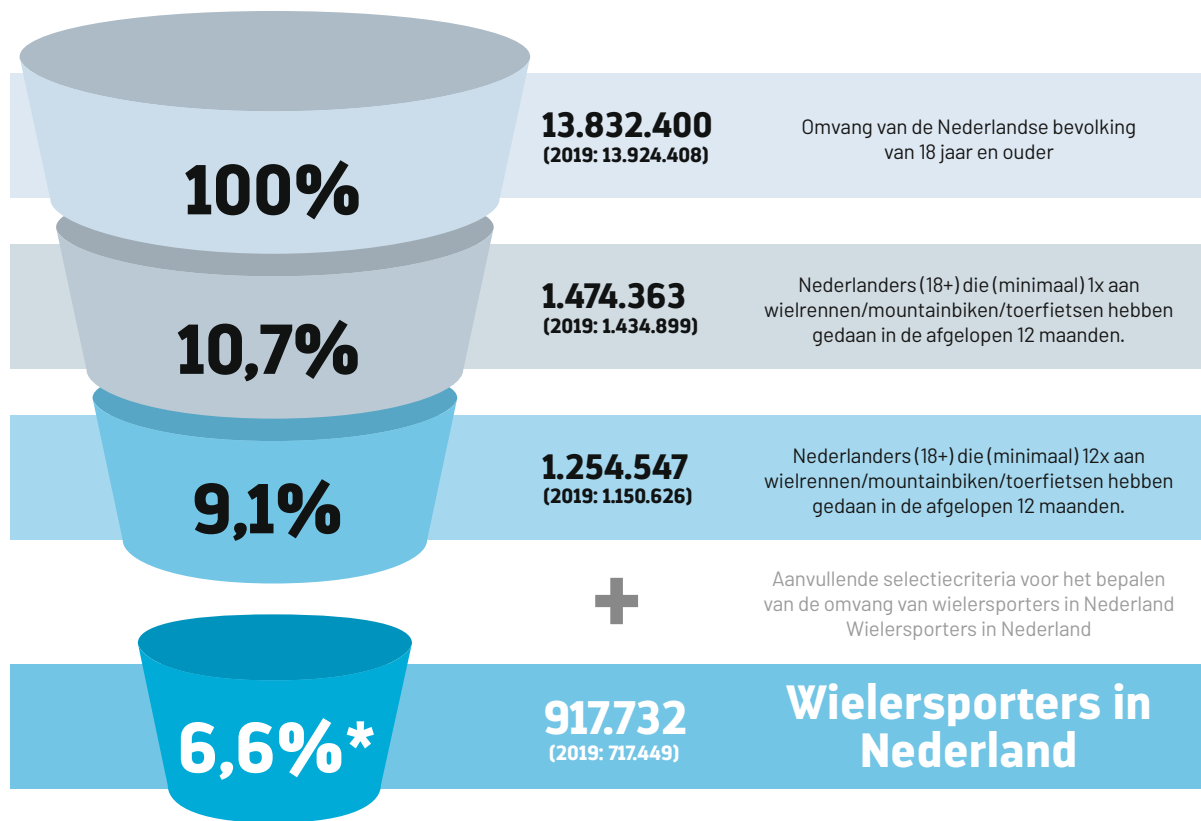
- **Beoefening wielersport**

De verschillende disciplines

- **Segmentatie**

Vier typen wielersporters

Omvang

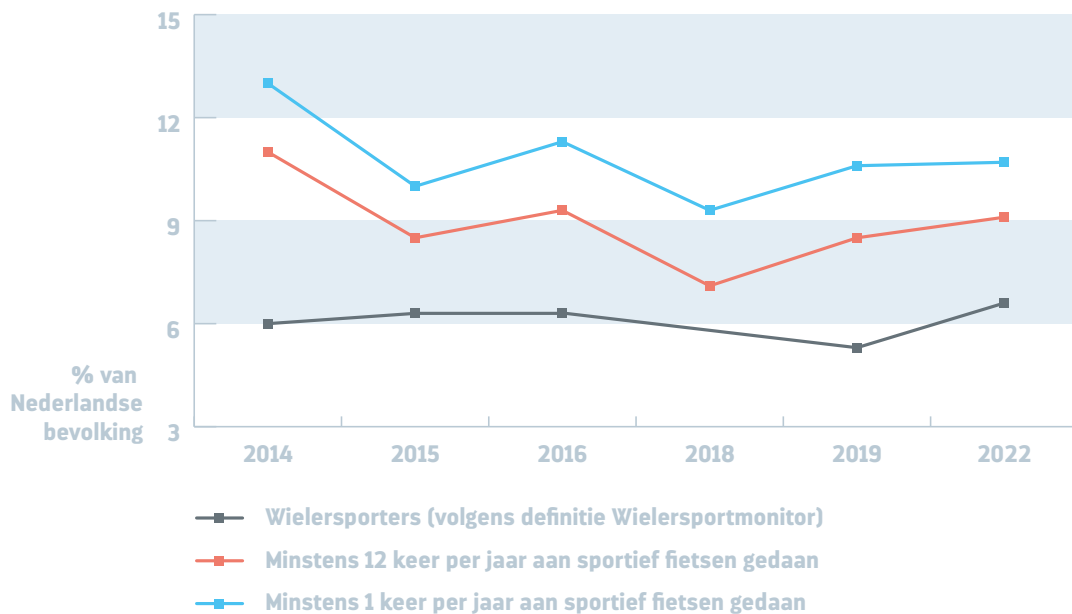

* De selectie of men (minimaal) 12x aan wielrennen/mountainbiken/toerfietsen heeft gedaan vond in deze editie in de vragenlijst plaats. Bij de edities van 2014 en 2016 werd deze selectie vooraf uitgevoerd.

Aantal wielersporters in Nederland toegenomen naar meer dan 900.000.

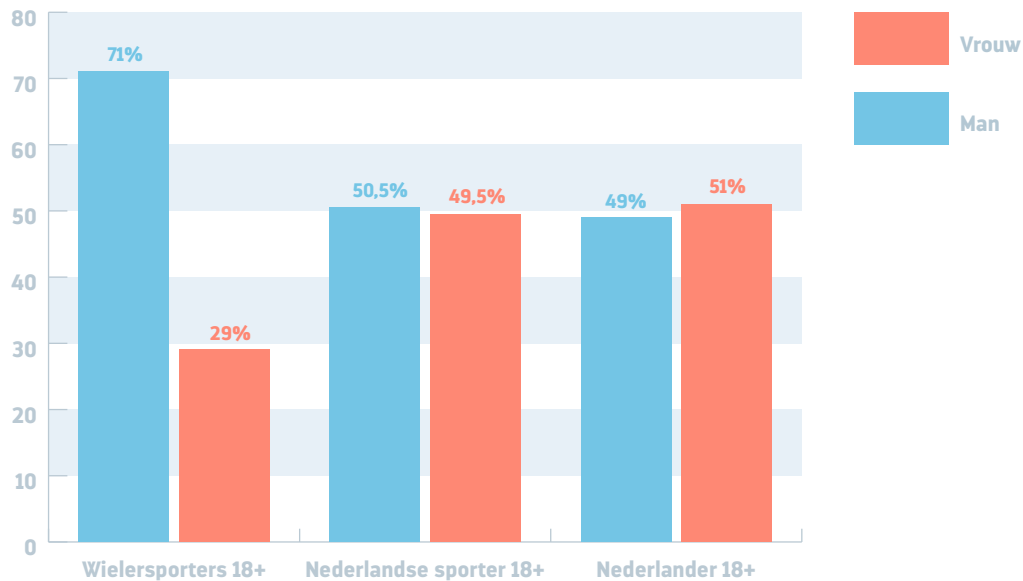
Het aantal wielersporters in Nederland is toegenomen tot meer dan 900.000. Voor het eerst in jaren nam ook het percentage wielersporters t.o.v. de totale bevolking van 18 jaar en ouder toe. Er is nog altijd een grote groep Nederlanders die minstens 12x per jaar wielrennen/mountainbiken/toerfietsen maar geen sportieve fiets in hun bezit hebben.

Aantal wielersporters in Nederland

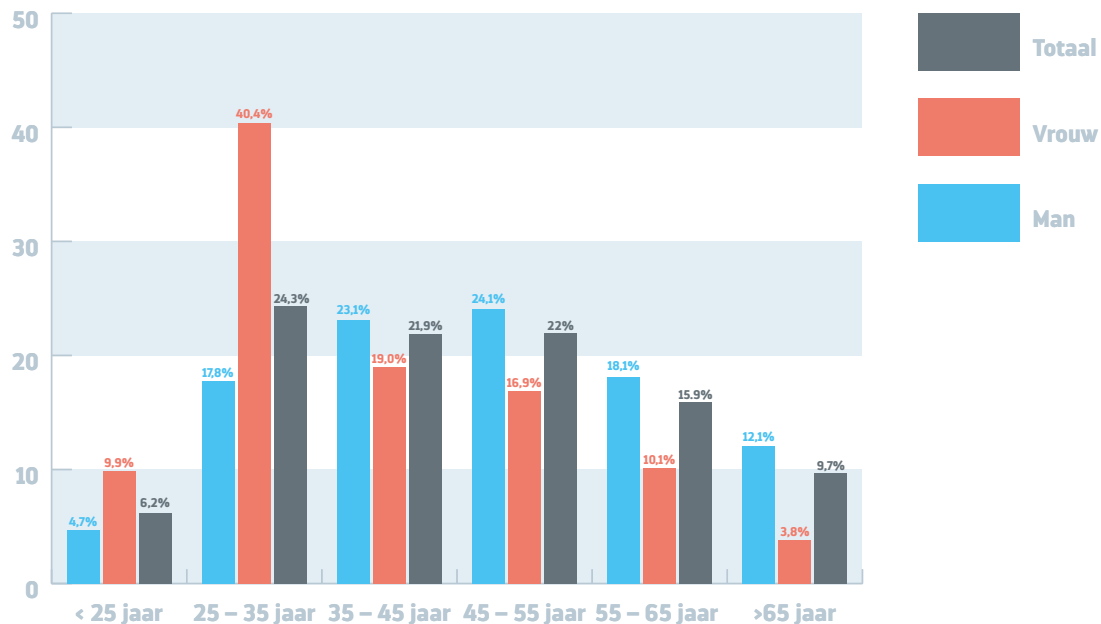
De wielersporter

Man/vrouw verdeling

De wielersporter

Leeftijdsverdeling

De gemiddelde leeftijd sportieve fietser is 45 jaar.

De gemiddelde leeftijd van de mannelijke sportieve fietser is 47 jaar

De gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke sportieve fietser is 39 jaar

De wielersporter

Aantal vrouwelijke wielersporters neemt verder toe.

Het aantal vrouwen binnen de wielersport is opnieuw gestegen. Waarbij in de eerste Wielersportmonitor (2014) de verhouding nog 80/20 was is de verhouding inmiddels 70/30. Wat opvalt is dat de helft van de vrouwen jonger dan 35 jaar is. Bij de mannen is dit slechts 23%

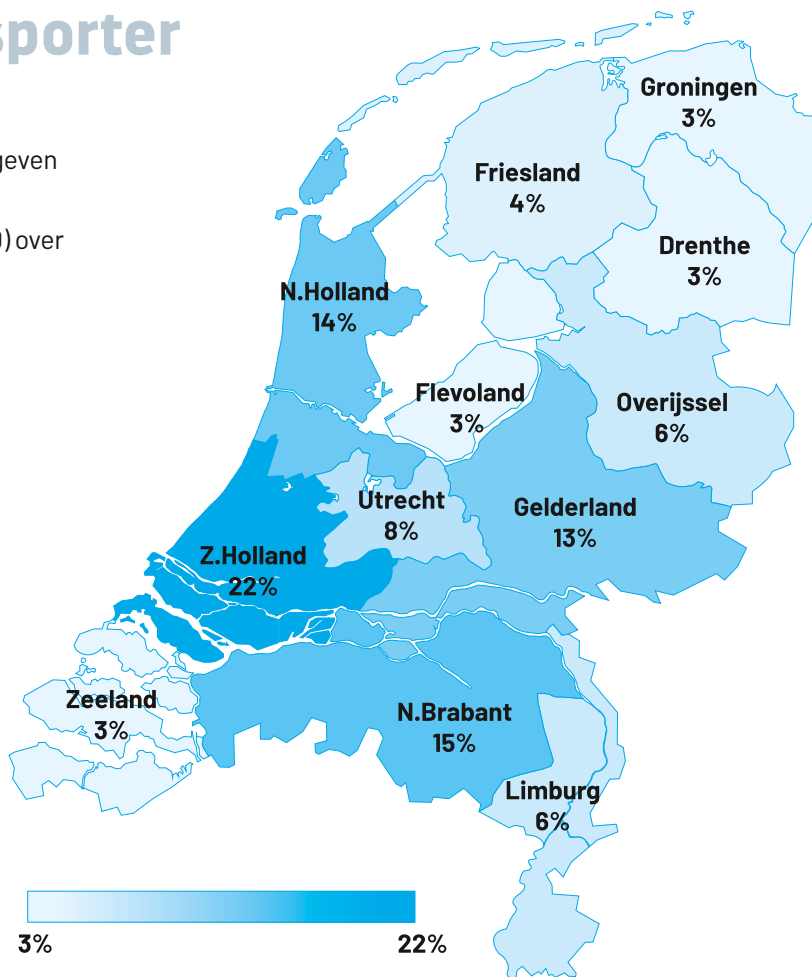
Aandeel 65-plussers daalt.

Het aantal 65-plussers dat de wielersport beoefent is gedaald t.o.v. eerdere jaren. NOC*NSF rapporteerde eerder al in de rapportage 'Zo sport Nederland' over een opvallend hoog aantal stoppers in de leeftijdscategorie 65+ als gevolg van de lockdowns. Daarnaast constateerde zij opnieuw een daling in de maandelijkse sportdeelname in Nederland. De maandelijkse sportdeelname onder 65-plussers daalde naar 54%.

De wielersporter

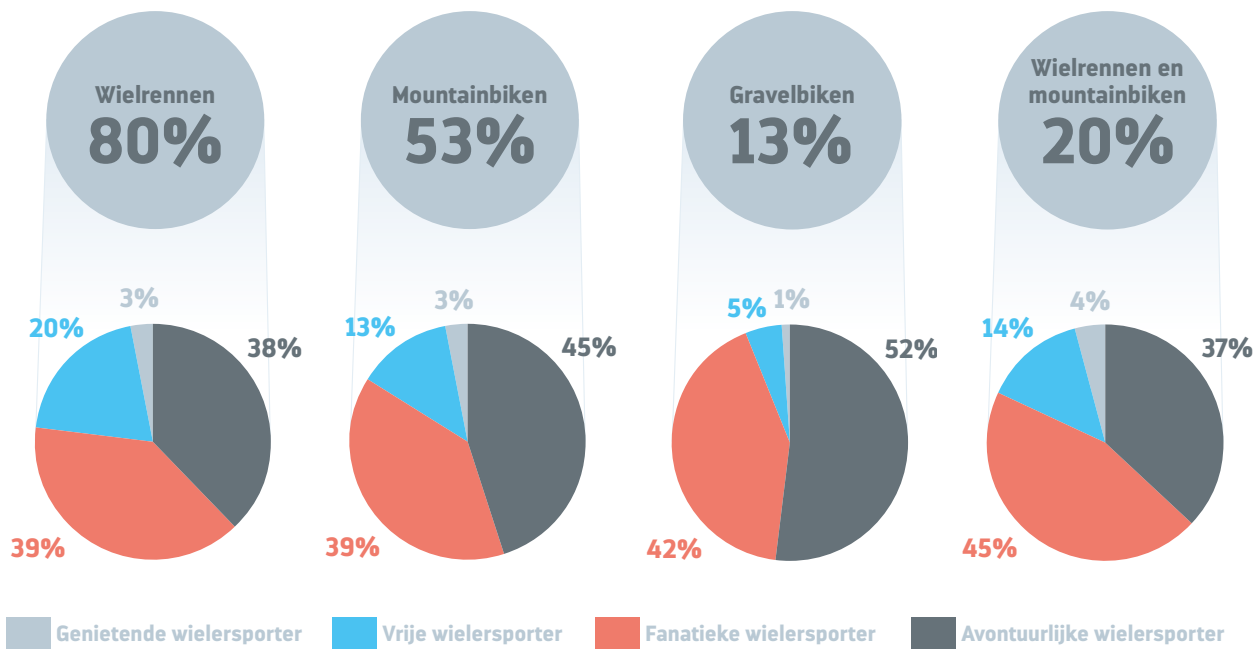
Verdeling wielersporters

In de landkaart is weergegeven hoe de wielersporters in Nederland (100% = 917.000) over het land zijn verdeeld.

Beoefening wielersport

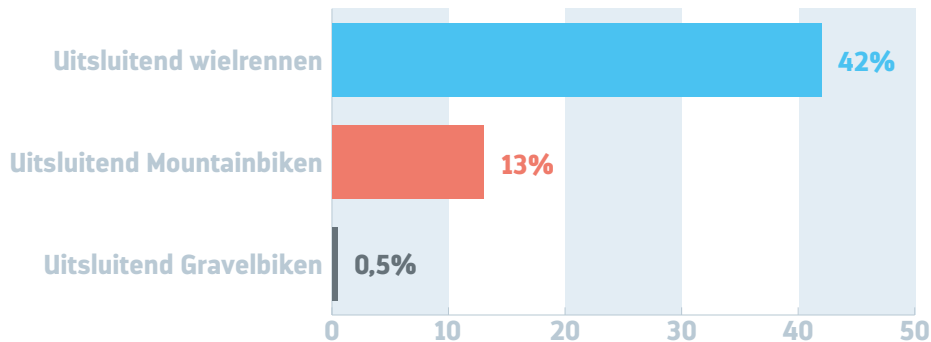
Welke disciplines beoefenen wielersporters?*

* Respondenten kunnen meerdere disciplines binnen de wielersport beoefenen, vandaar dat som van de verschillende onderdelen hoger is dan 100%

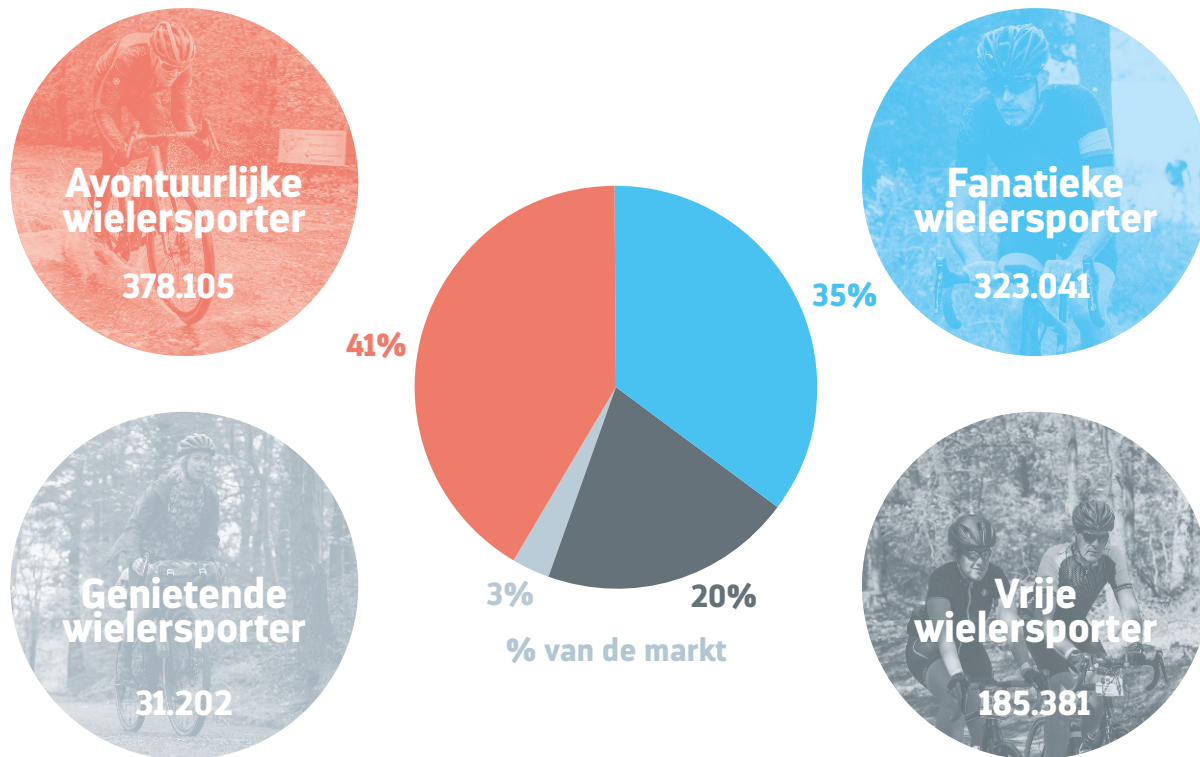
Beoefening wielersport

Welke disciplines beoefenen wielersporters?

Gravelbiken wordt vooral in combinatie met andere wielervormen beoefend.

Segmentatie

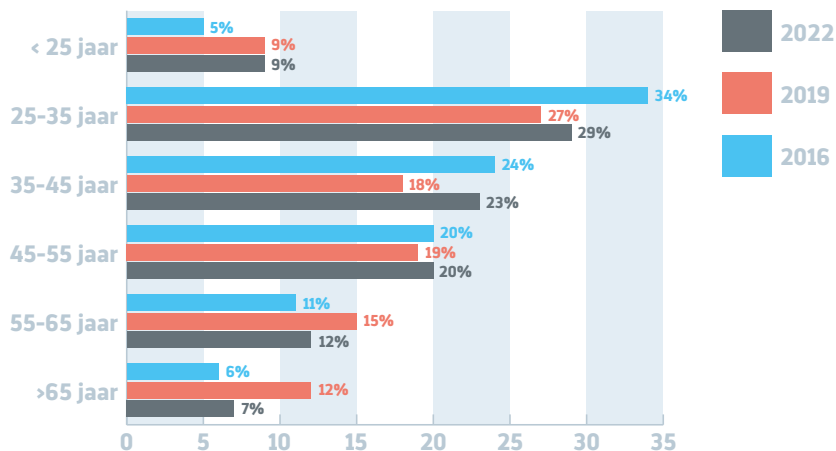
Meer dan 75% van de wielersporters behoren tot de twee meest fanatieke segmenten. Met name het aantal avontuurlijke wielersporters is sterk toegenomen (+6%).

Avontuurlijke wielersporter

Deze wielersporter leidt een afwisselend leven. Is ambitieus en zeer doelgericht. Op zoek naar spanning en avontuur. Het jongste segment. Naast fietsen ook geïnteresseerd in andere sporten; multi-sporter. Is prestatief (ambitueus) ingesteld, wil het leven optimaal beleven. Niet zozeer een fietsende sporter, maar een sportende fietser.

Leeftijdsverdeling

Avontuurlijke wielersporter

77%

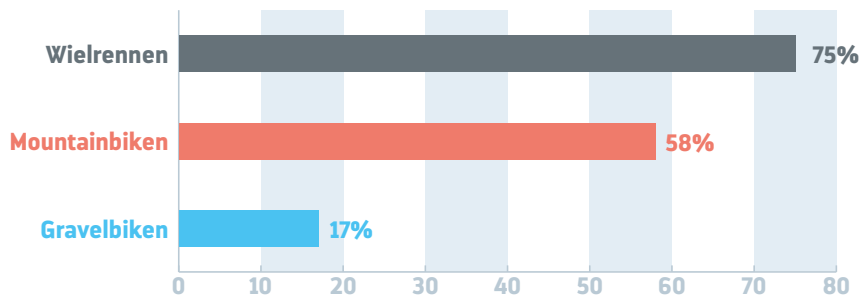

23%

Gemiddelde
leeftijd
42 jaar

Wielersport meest favoriete sport **59%**

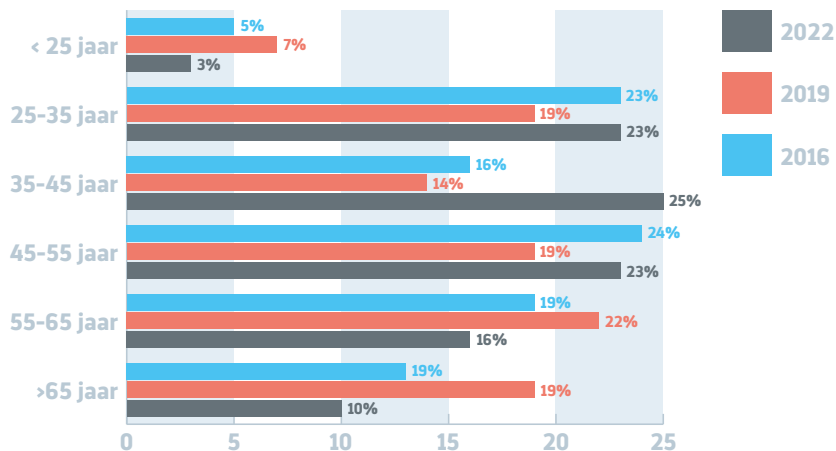
Welke wielervormen worden er beoefend?

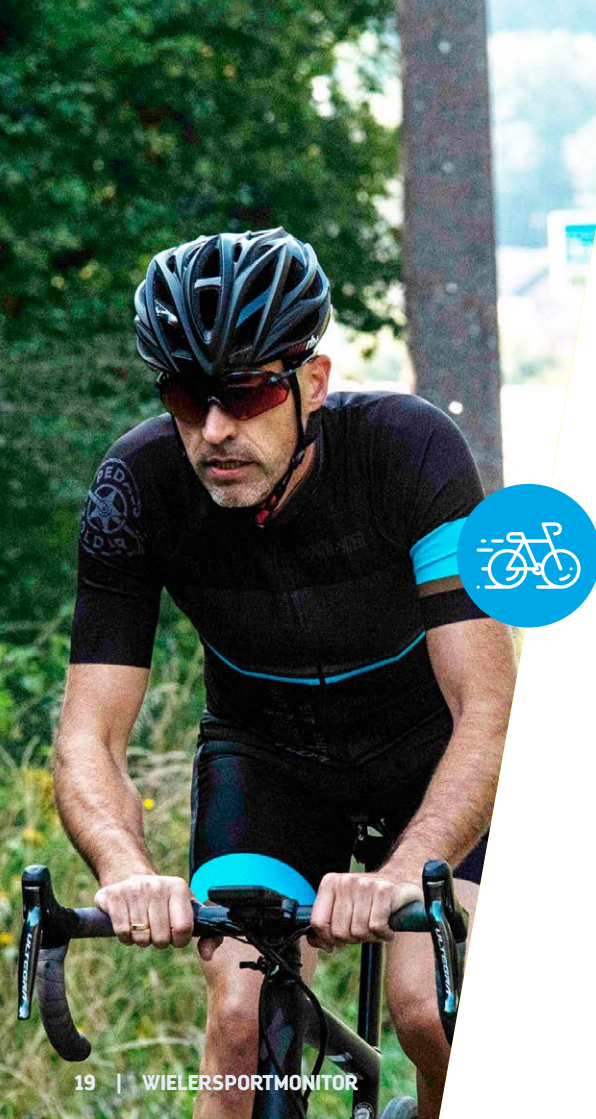

Fanatieke wielersporter

De wielersport is voor deze groep de meest favoriete sport. Een leven zonder sportief fietsen kan men zich moeilijk voorstellen. Naast prestaties, zijn gezondheid en fitheid de belangrijkste drijfveren voor het beoefenen van de wielersport. Deze groep ademt wielersport! Het is ook de groep met het hoogste koopgedrag en interesse in producten.

Leeftijdsverdeling

Fanatieke wielersporter

72%

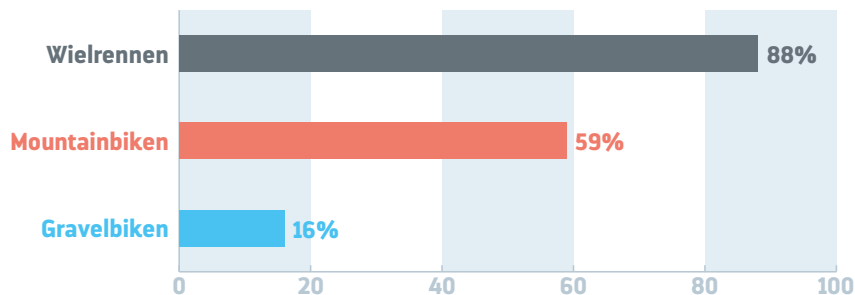

28%

Gemiddelde
leeftijd
46 jaar

Wielersport meest favoriete sport **72%**

Welke wielervormen worden er beoefend?

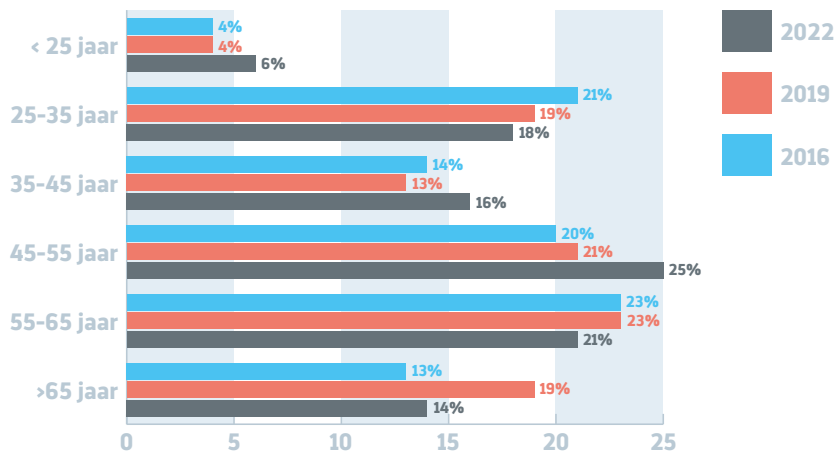

Vrije wielersporter

Voor de vrije wielersporter is het bereiken van de eindbestemming een doel op zich. Deze fietser belast zichzelf niet met ambitieuze doelen, maar hecht waarde aan de vrijheid van het fietsen. Sport omdat men het belangrijk vindt om fit en gezond te zijn en te blijven.

Leeftijdsverdeling

Vrije wielersporter

58%

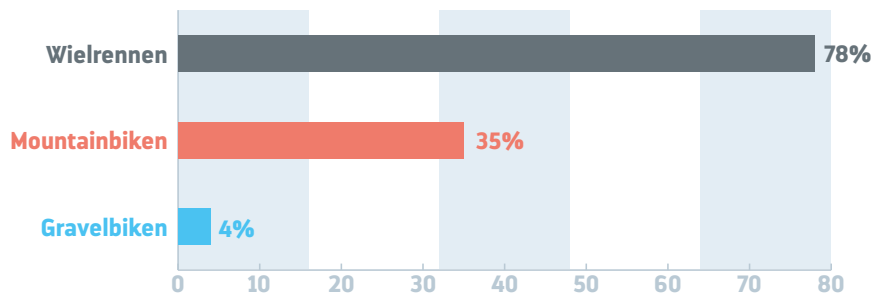

42%

Gemiddelde
leeftijd
48 jaar

Wielersport meest favoriete sport 53%

Welke wielervormen worden er beoefend?

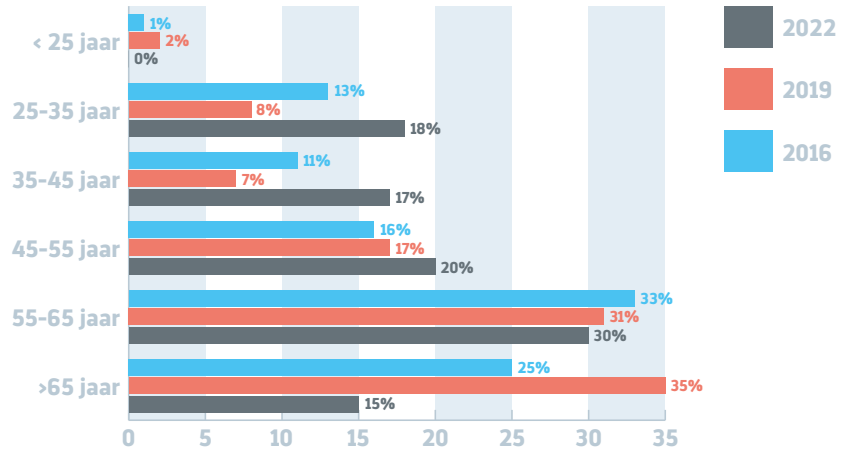

Genietende wielersporter

Voor deze groep is fietsen ontspanning en genieten. Geniet vooral van het samen fietsen met anderen en van de natuur. Liefhebber van meerdaagse tochten (trekking fietser). Voelt zich sterk betrokken bij en verantwoordelijk voor het milieu en de maatschappij. Dat zie je ook terug in de rationele consumptiestijl, die georiënteerd is op hoge kwaliteit en duurzaamheid.

Leeftijdsverdeling

Genietende wielersporter

62%

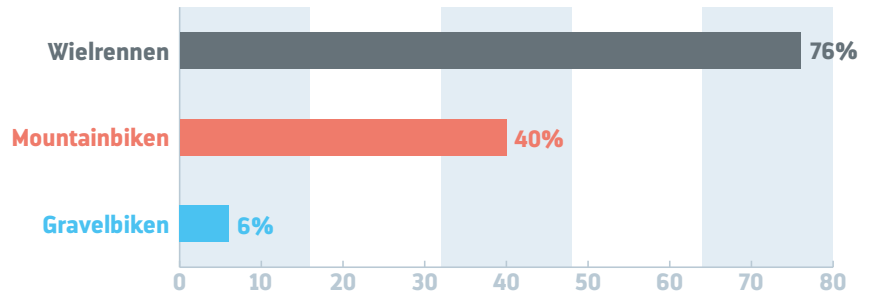

38%

Gemiddelde
leeftijd
52 jaar

Wielersport meest favoriete sport **64%**

Welke wielervormen worden er beoefend?

Beoefenen van de wielersport

- **Favoriete sport**

Wat is de favoriete sport van de wielersporter?

- **Frequentie**

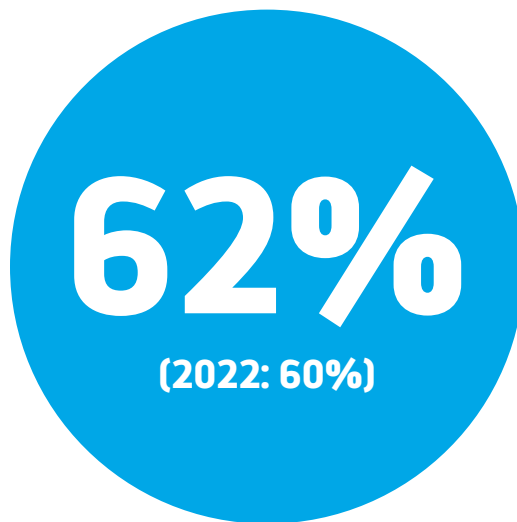
Hoe lang en hoe vaak wordt de wielersport beoefend?

- **Organisatie verbanden**

In welke verbanden wordt de wielersport beoefend?

Favoriete sport

De wielersport is voor 62% (60% 2022) van de wielersporters de favoriete sport.

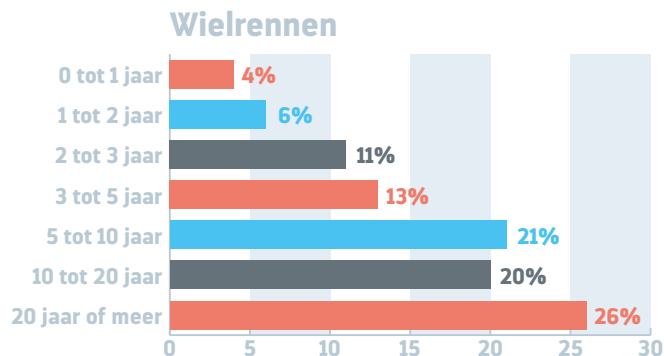

Top 5 andere favoriete sporten onder wielersporters die dit niet als hoofdsport noemen

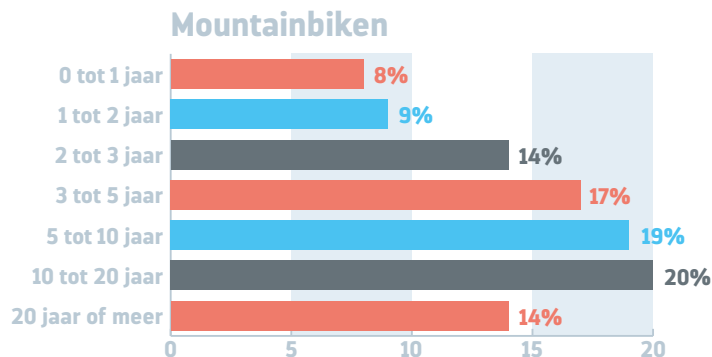
Frequentie

Hoe lang beoefen je de wielersport al?

Gemiddeld
aantal jaren
wielrennen

10

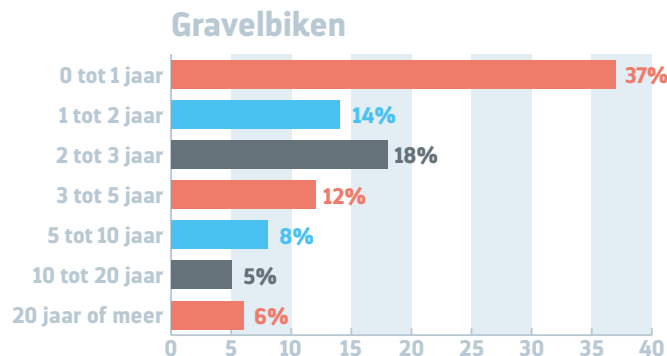

Gemiddeld
aantal jaren
mountainbiken

8

Frequentie

Hoe lang beoefen je de wielersport al?

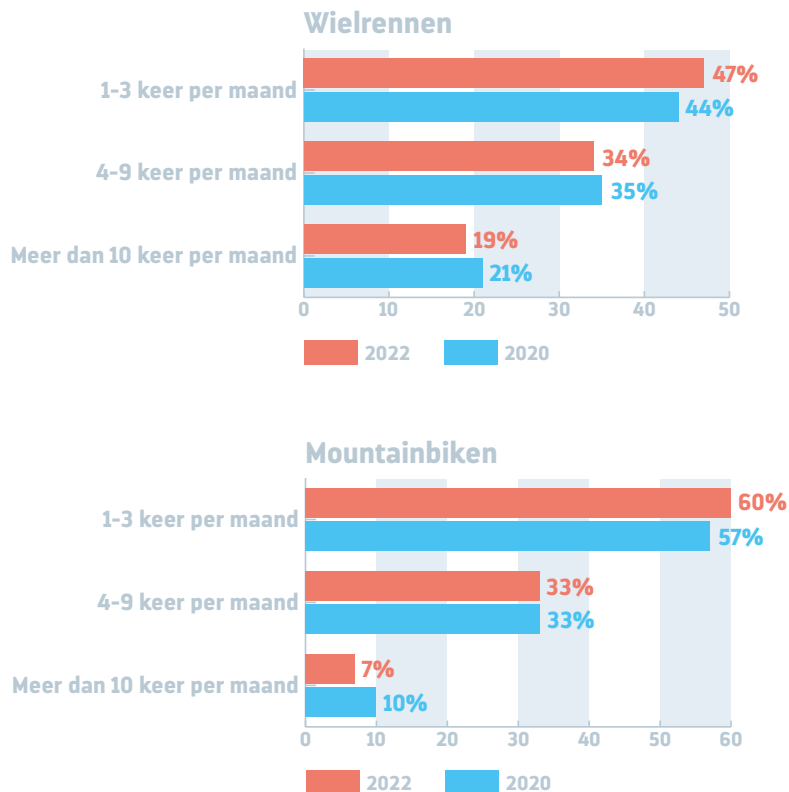
Gemiddeld
aantal jaren
gravelbiken

4

Circa een derde van de wielrenners beoefent de wielersport al 20 jaar of langer. Voor mountainbikers geldt dat meer dan 1/3de de sport meer dan 10 jaar beoefent.

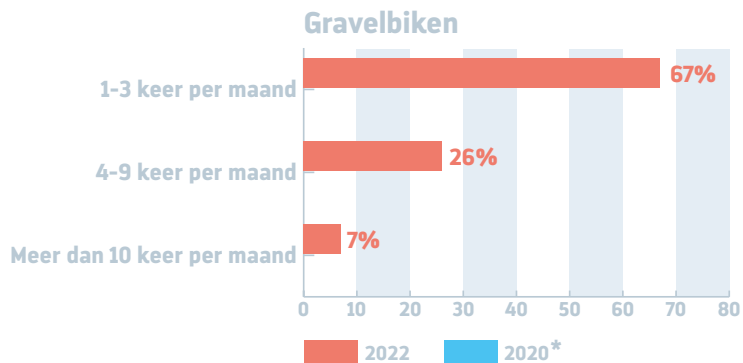
Frequentie

Hoe frequent beoefen je de wielersport?

Frequentie

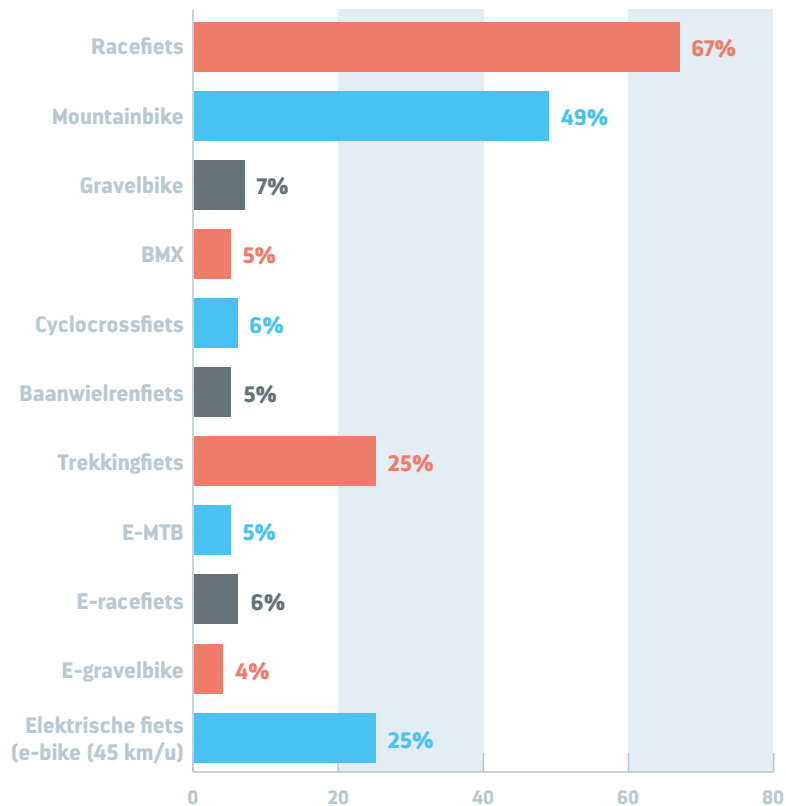
Hoe frequent beoefen je de wielersport?

* Van 2020 zijn er voor het gravelbiken geen gegevens beschikbaar.

Frequentie

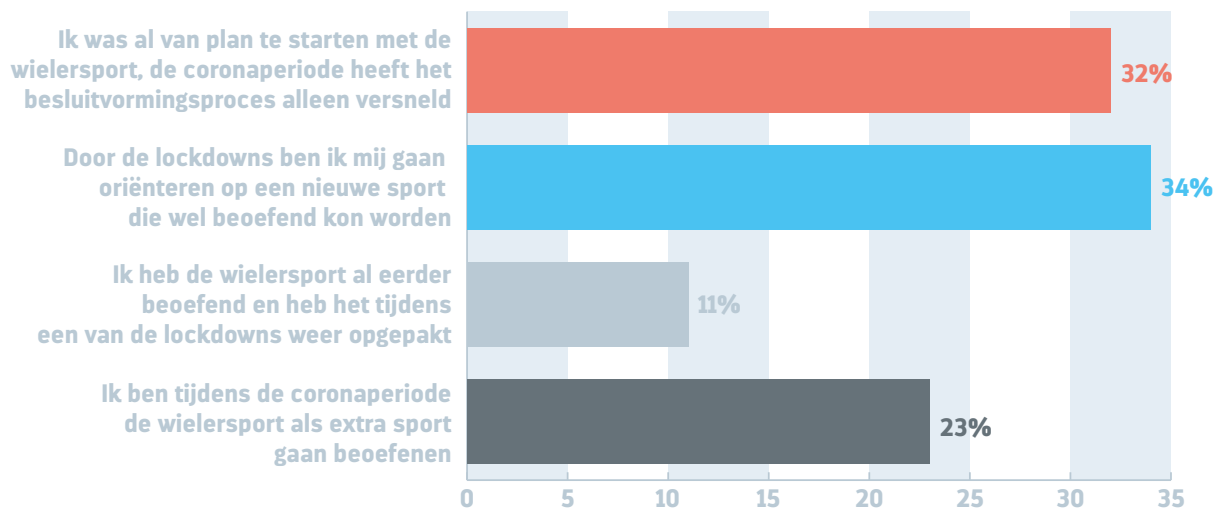
Heb je een van onderstaande sportieve fietsen in je bezit?

Coronaperiode

87.000 wielersporters zijn tijdens de coronapandemie (na maart 2020) gestart met het beoefenen van de wielersport. Circa 1/3de was al van plan te starten met de wielersport, de coronaperiode heeft het besluitvormingsproces alleen versneld. Dat de wielersport een van de weinige sporten was die tijdens de lockdowns beoefend kon worden heeft een belangrijke rol gespeeld. Daarnaast hebben kennismaking met de sport door de sociale omgeving en de motivatie om fitter/gezonder te worden een belangrijke rol gespeeld in het besluit de wielersport te gaan beoefenen.

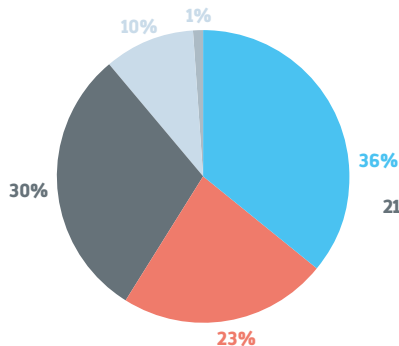
Wanneer besloot je tijdens de coronaperiode de wielersport te beoefenen?

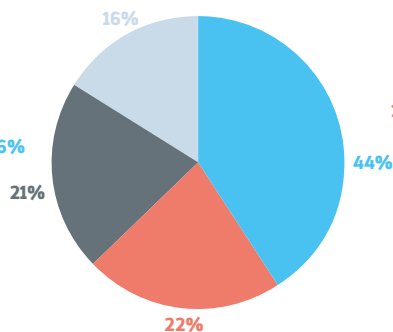
Coronaperiode

Waarom ben je gestart met de wielersport?

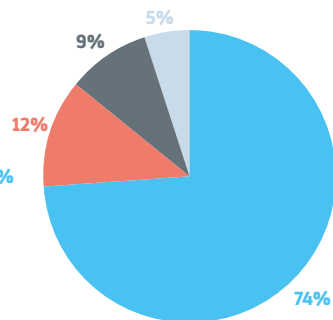
Het was een van de weinige sporten die ik kon beoefenen tijdens de lockdown

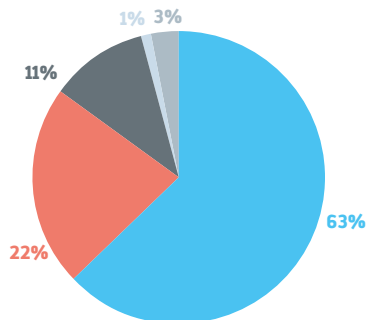
Geïnspireerd door mijn sociale omgeving

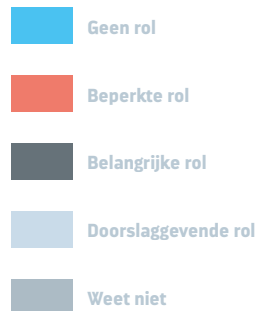
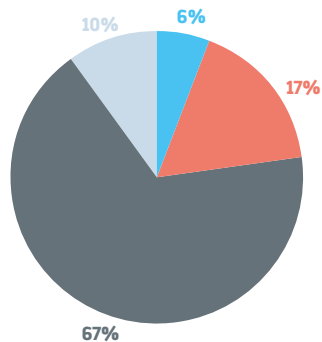
Advies uit medische hoek (artsen, fysiotherapeuten)

Geïnspireerd door profwielrenners

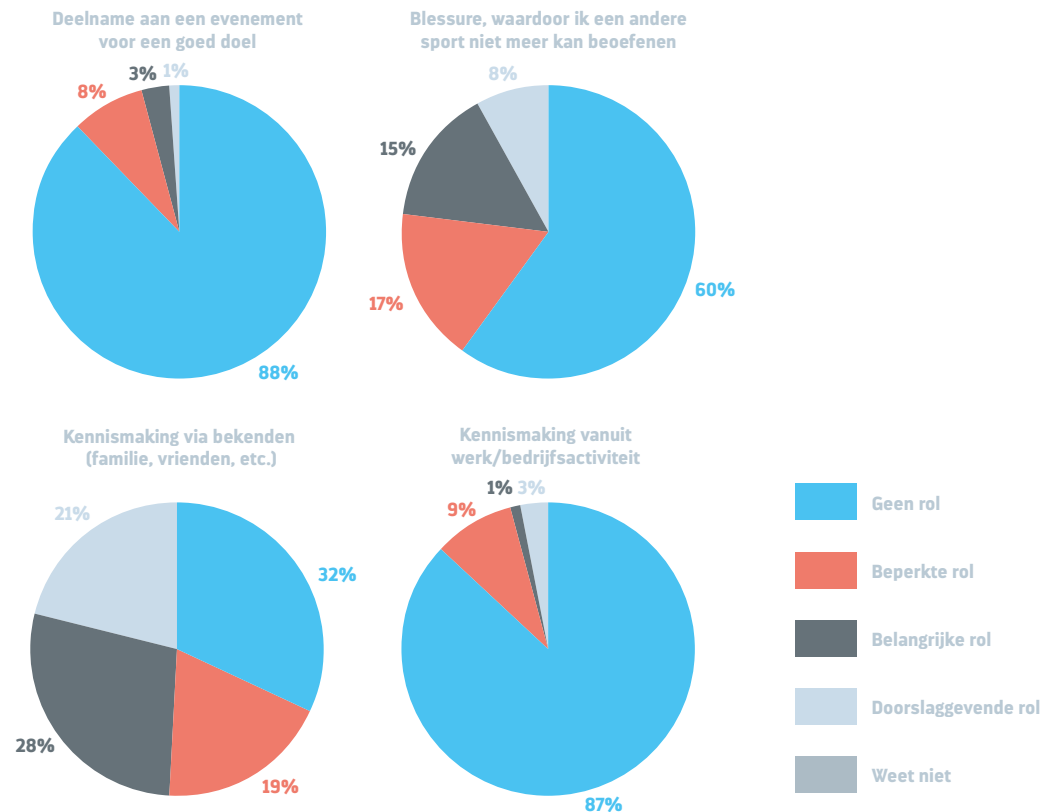

Gezonder / fitter worden

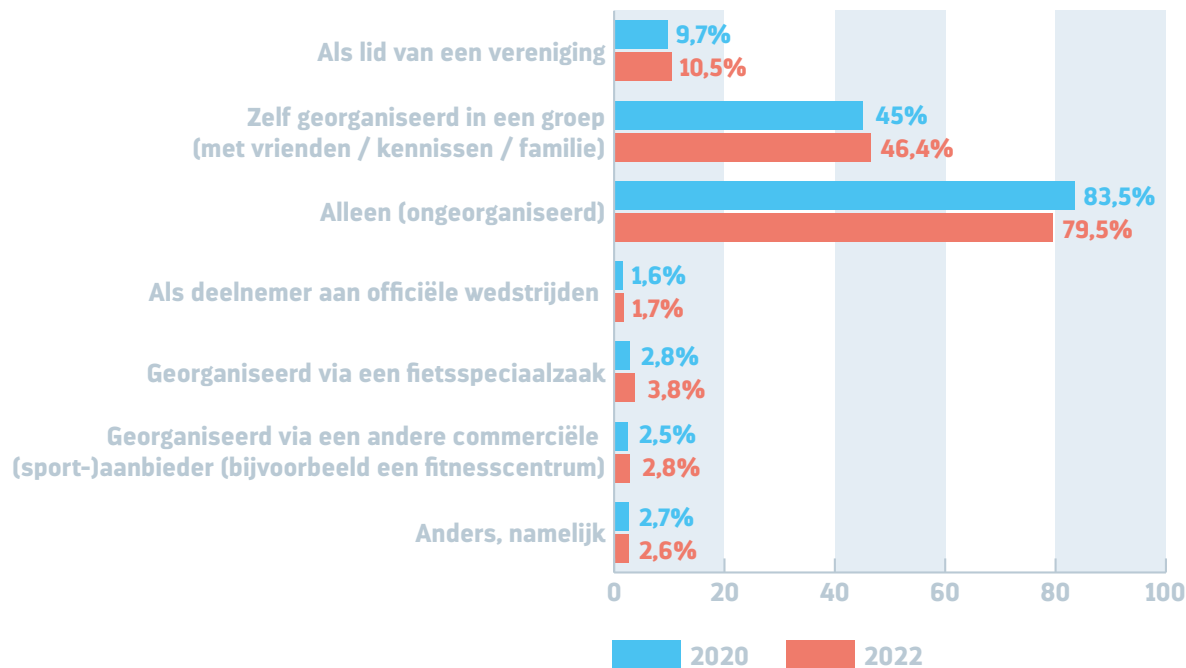
Coronaperiode

Waarom ben je gestart met de wielersport?

Organisatieverbanden

In welke verbanden beoefen je de wielersport?

Organisatieverbanden

A group of cyclists is riding away from the camera on a paved path that is lined with tall, leafy trees. The scene is bright and sunny, with long shadows cast on the path. The cyclists are wearing various cycling gear, including helmets and jerseys. The path leads into the distance, flanked by dense green foliage.

Kleine toename in het beoefenen van de wielersport in groepsverband

Wielersporters beoefenen de sport in verschillende verbanden. Ten opzichte van 2020 is een kleine toename zichtbaar in het fietsen in (zelf) georganiseerd verband en een daling in het alleen beoefenen van de wielersport. Vier op de tien wielersporters (41%) beoefent de sport uitsluitend individueel. Vrouwelijke wielersporters kiezen er ten opzichte van mannen vaker voor de sport in een groep te beoefenen.

Fietsen in verenigingsverband

Circa 200.000 wielersporters overwogen zich aan te sluiten bij een vereniging

Van de wielersporters die de sport niet in verenigingsverband beoefenen (89,5%) heeft 24% al eens overwogen de wielersport binnen een vereniging te beoefenen. Het zijn voornamelijk mannelijke avontuurlijke of fanatieke wielersporters die het overwogen hebben. Men zocht voornamelijk online naar meer informatie over de vereniging.

De reden waarom men uiteindelijk niet lid wordt bij een vereniging is de verwachting verplichtingen te hebben om op vaste momenten te fietsen. Ook wanneer er geen verplichting is vanuit de vereniging om altijd aanwezig te zijn ervaren wielersporters dit wel zo. Ze willen niet degene zijn die maar af en toe komt, ze voelen dus vooral een verplichting om er te zijn.

74%

26%

**Gemiddelde
leeftijd
39 jaar**

**Avontuurlijke
wielersporter**

43%

**Fanatieke
wielersporter**

40%

**Vrije
wielersporter**

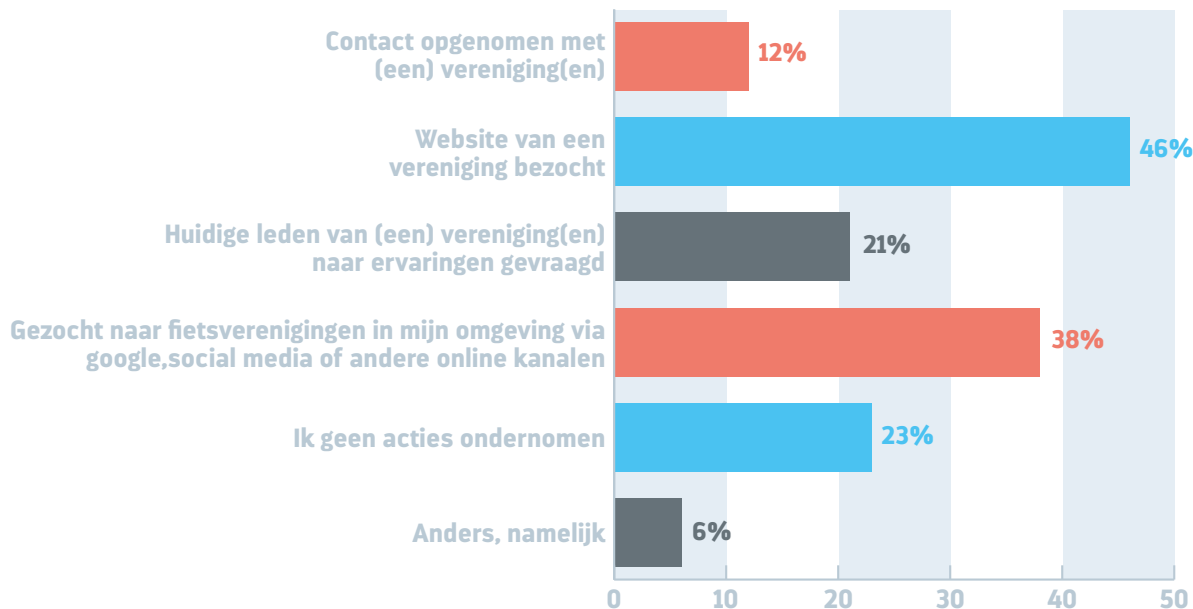
13%

**Genietende
wielersporter**

4%

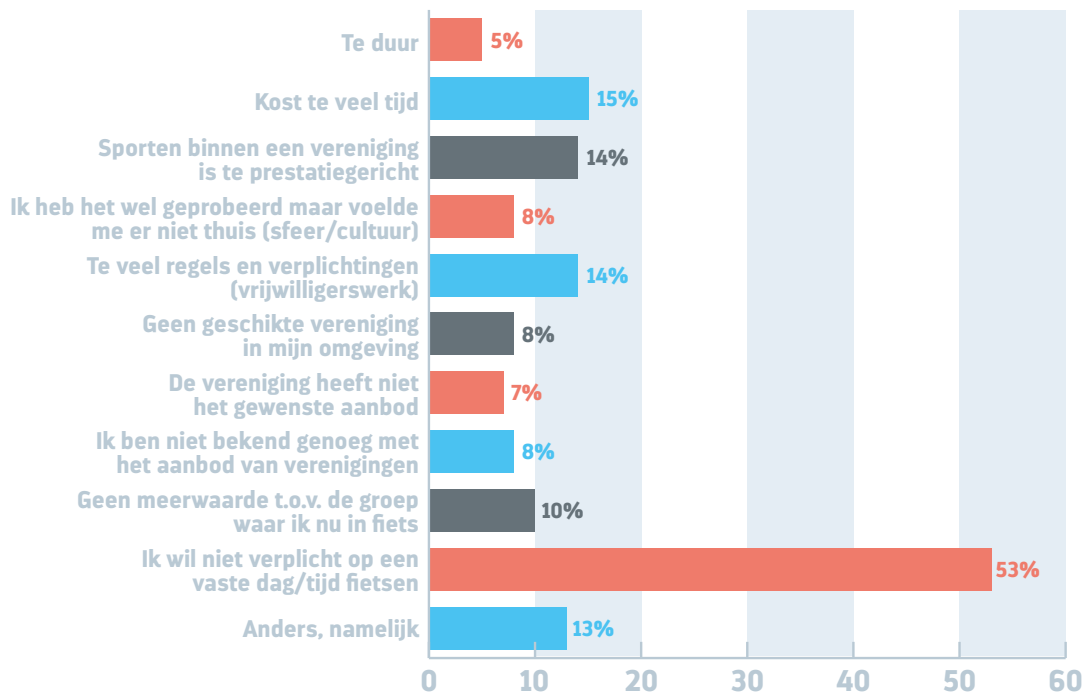
Fietsen in verenigingsverband

Wat heb je ondernomen om meer te weten te komen over het fietsen bij een vereniging?

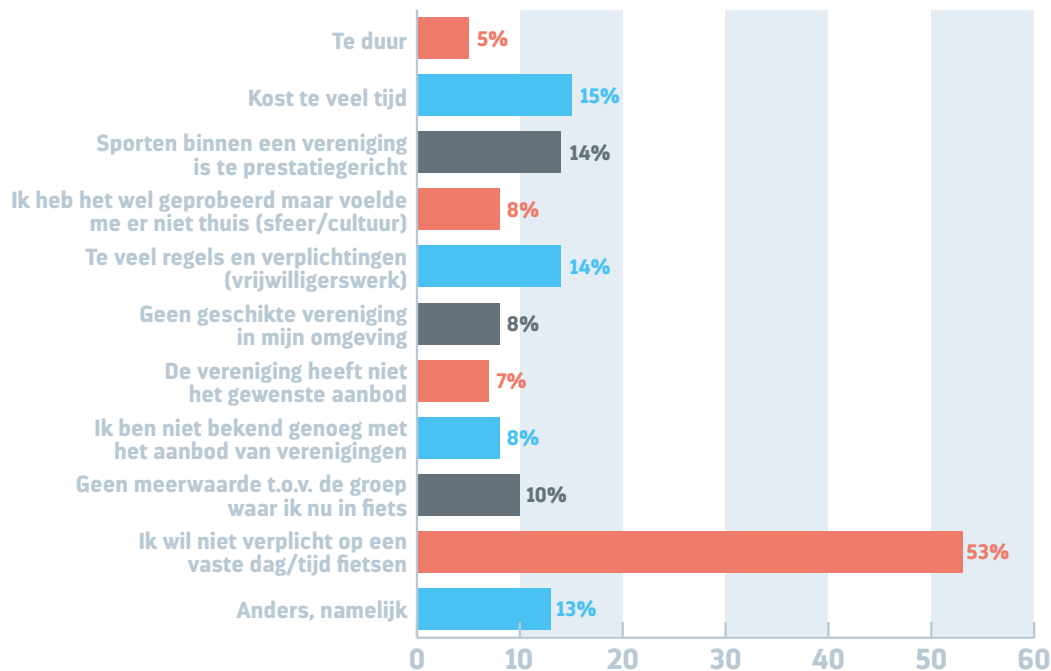
Fietsen in verenigingsverband

Waarom heb je uiteindelijk besloten de wielersport niet binnen een vereniging te beoefenen?

Fietsen in verenigingsverband

Waarom heb je nooit overwogen de wielersport binnen een vereniging te beoefenen?

Toertochten

- **Welk beeld hebben wielersporters van toertochten?**

- **Aantal toertochten en deelnemers**

- **De toertochtdeelnemer**
Wie nemen er deel aan toertochten?

- **Oriëntatieproces**
Motivatie om wel of niet deel te nemen.

- **Deelname aan toertocht**
Waarom nemen wielersporters deel?

- **Niet deelnemers**
Wie nemen er (nog) niet deel aan toertochten?

Welk beeld hebben wielersporters van toertochten?

Op basis van onderstaande afbeeldingen hebben wielersporters aangegeven welk beeld zij hebben van toertochten. De meeste wielersporters associëren een toertocht met een kleinschalig evenement georganiseerd door een vereniging. Bij offroad tochten denkt men vaker aan een evenement met een festival setting.

Welk beeld heb je bij toertochten voor racefietsers?

Kleinschalig evenement
georganiseerd door een vereniging

44%

Grootschalig, drukbezocht
evenement

35%

Evenement met een
festivalsetting

13%

Weet niet / geen mening:

8%

**In de vragenlijst zijn enkel de afbeeldingen getoond en niet de omschrijving van het evenement.*

Welk beeld hebben wielersporters van toertochten?

Welk beeld heb je bij offroad toertochten?

Kleinschalig evenement
georganiseerd door een vereniging

40%

Grootschalig, drukbezocht
evenement

25%

Evenement met een
festivalsetting

23%

Weet niet / geen mening:

12%

**In de vragenlijst zijn enkel de afbeeldingen getoond en niet de omschrijving van het evenement.*

Aantal toertochten en deelnemers

Het percentage wielersporters dat deelneemt aan toertochten t.o.v. het totaal aantal wielersporters daalde de afgelopen twee jaar tot 38%. Dat komt neer op circa 350.000 deelnemers.

Wielersporter minder vaak aan de start van toertocht

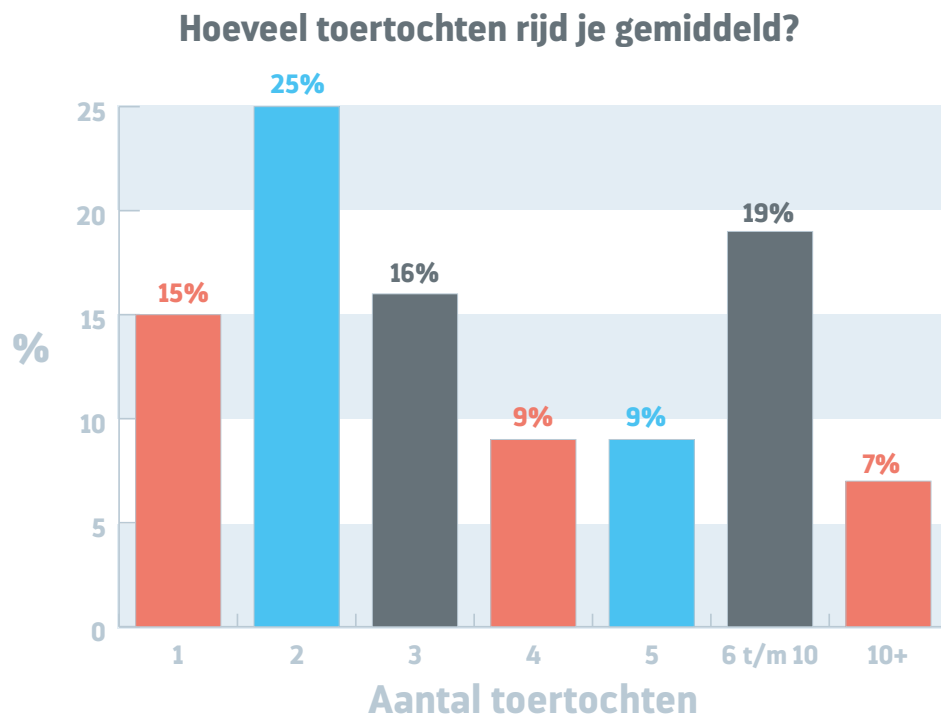
Wielersporters fietsen gemiddeld minder toertochten per persoon. Waar men in 2019 nog gemiddeld 5 keer deelnam daalde het aantal starts nu naar gemiddeld 4. Dit betekent een flinke daling in het totaal aantal starts (-100.000). Ten opzichte van 2016 nam het aantal starts met circa 400.000 af.

**Aantal
deelnemers
aan toertochten**
± 350.000

**Gemiddeld aantal
deelnames**
4

**Aantal starts
per jaar**
1.400.000

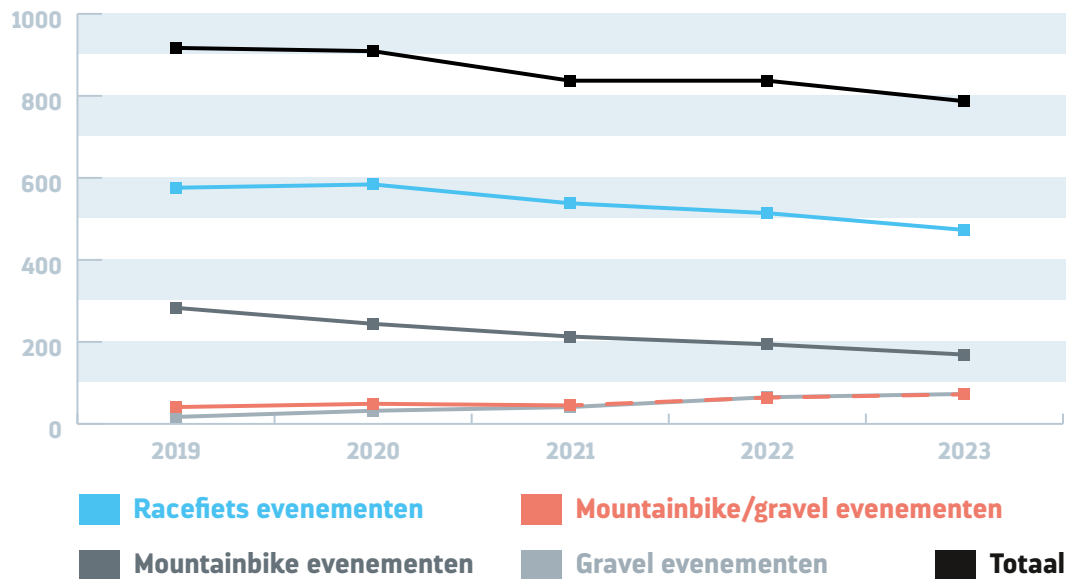
Deelnames aan toertocht per jaar

Aantal toertochten* in Nederland daalt

Het aantal georganiseerde toertochten in Nederland kent de afgelopen jaren een daling. Zowel het aantal race als mountainbike evenementen kende een sterke daling. Daar staat tegenover dat het aantal 'gravel evenementen' toenam.

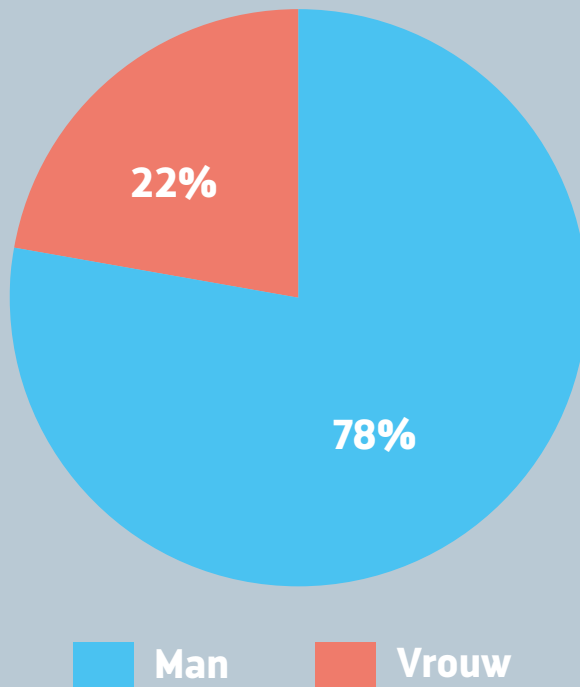
Toertochten in aantallen per soort

*Aantallen hebben betrekking op de evenementen die zijn aangemeld bij de NTFU.

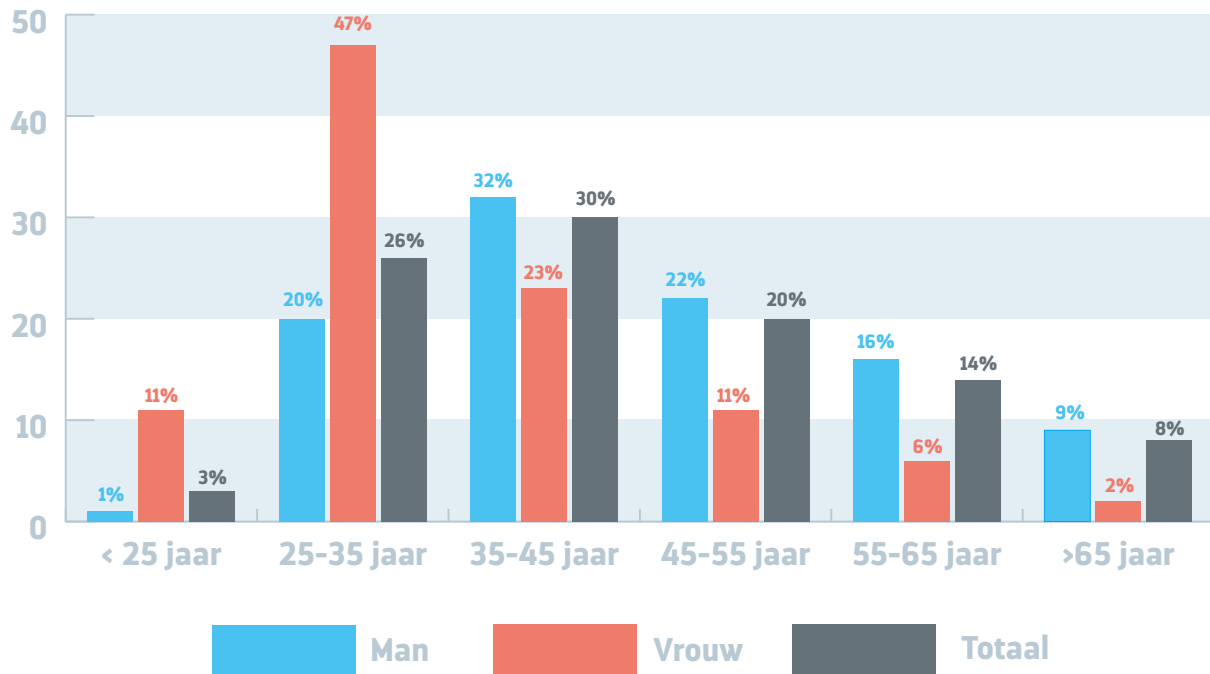
Wie is de toertocht deelnemer?

Het zijn voornamelijk mannelijke wielersporters die deelnemen aan toertochten. De gemiddelde leeftijd van alle deelnemers is met 44 jaar een stuk jonger dan in 2019. Met name het aantal deelnemers in de leeftijd van 35-45 jaar is sterk toegenomen (15%) t.o.v. 2019. Net zoals binnen de totale markt een duidelijke oververtegenwoordiging van vrouwen binnen de leeftijdscategorieën < 25 jaar en 25-35 jaar.

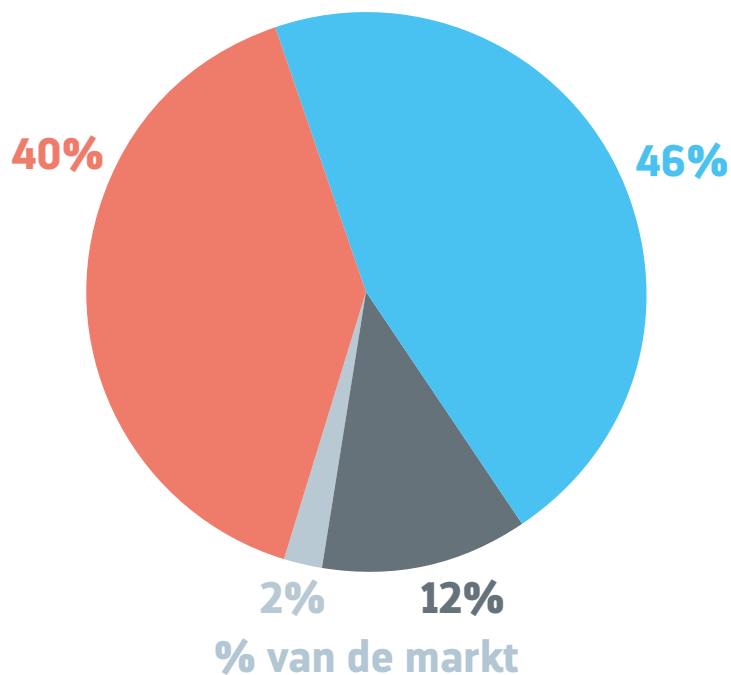
Wie is de toertocht deelnemer?

Leeftijdscategorieën toertocht deelnemer

Segmenten

Welke segmenten nemen deel aan toertochten?

A photograph showing three cyclists from behind as they ride on a paved path. The cyclist on the right is wearing a purple and blue jersey with a white graphic on the back and bright blue shorts. The two cyclists on the left are wearing orange and blue jerseys. They are all wearing helmets and riding away from the camera towards a line of trees.

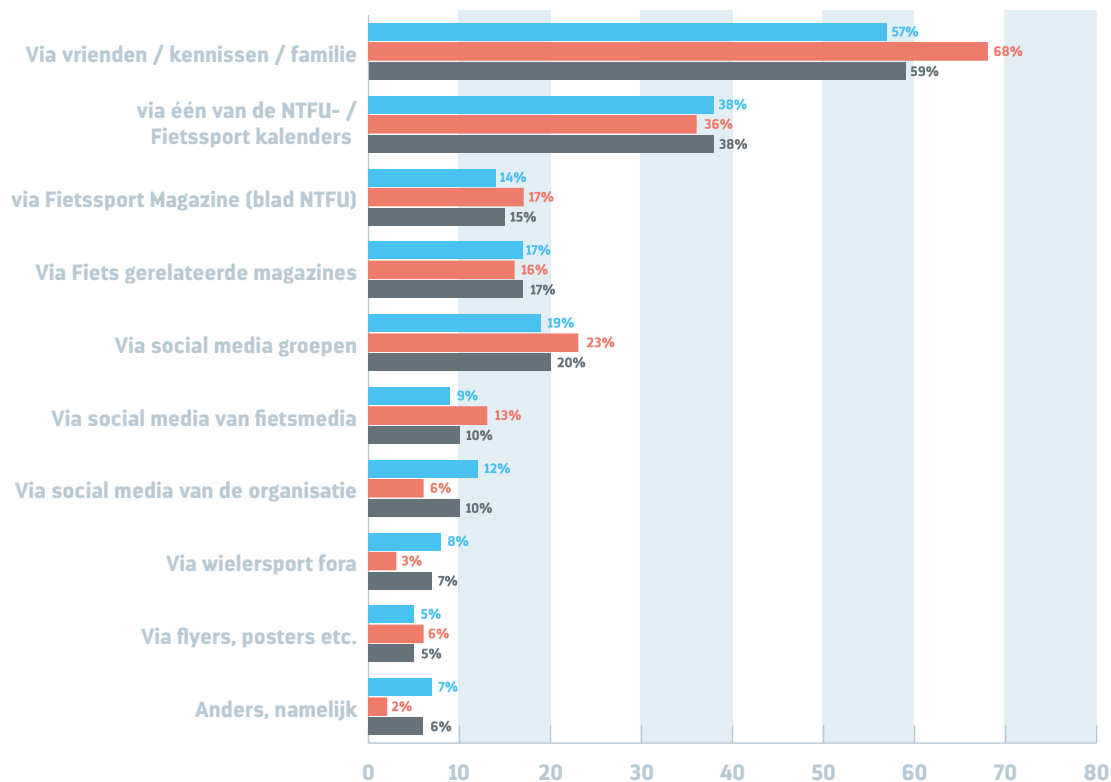
Oriëntatieproces deelnemer

Deelnemers oriënteren zich voornamelijk op toertochten via vrienden, familie en kennissen. Daarnaast speelt de Fietssport-kalender van NTFU een belangrijke rol in het oriëntatieproces. Bij het selecteren van toertochten let men vooral op de beschikbare afstanden, het gebied waar de route doorheen loopt en de afstand tot de startlocatie.

Tenslotte speelt ook de deelname van vrienden en bekenden een belangrijke rol in de afweging om deel te nemen aan een toertocht.

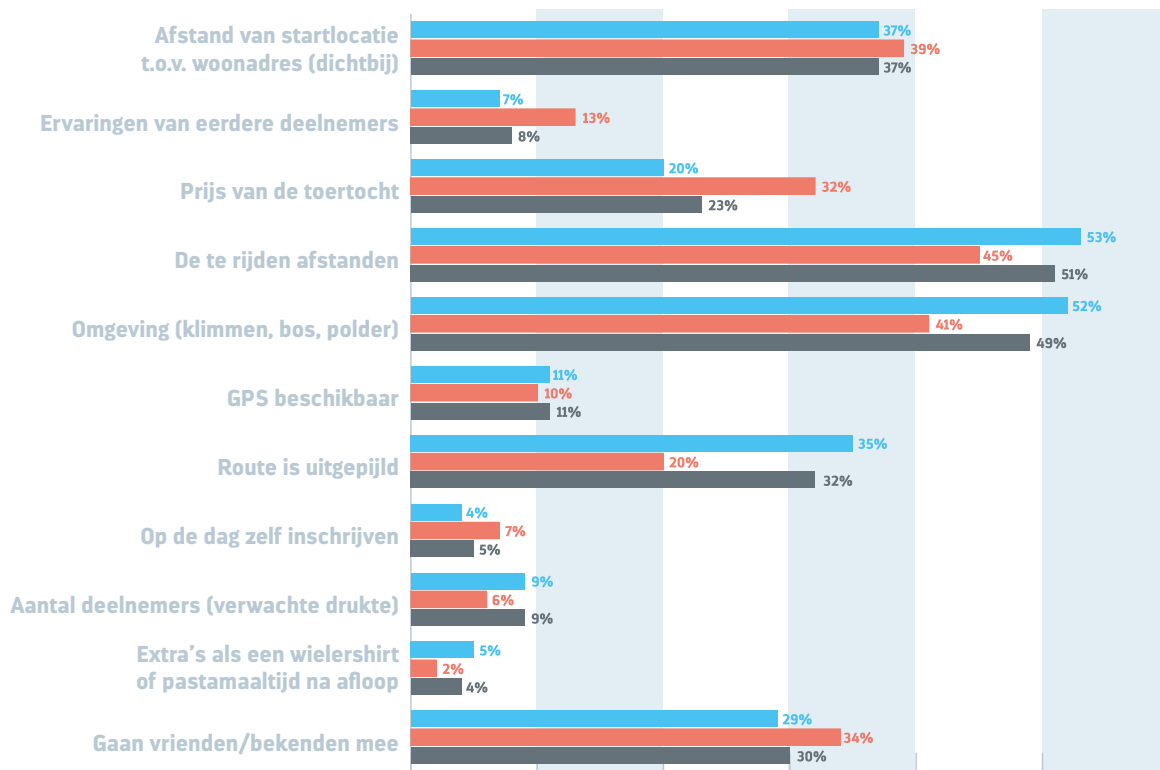
Oriëntatieproces deelnemer

Hoe oriënteer je je op toertochten?

Oriëntatieproces deelnemer

Welke punten neem je mee in je oriëntatie op toertochten? (max 3 antwoorden)

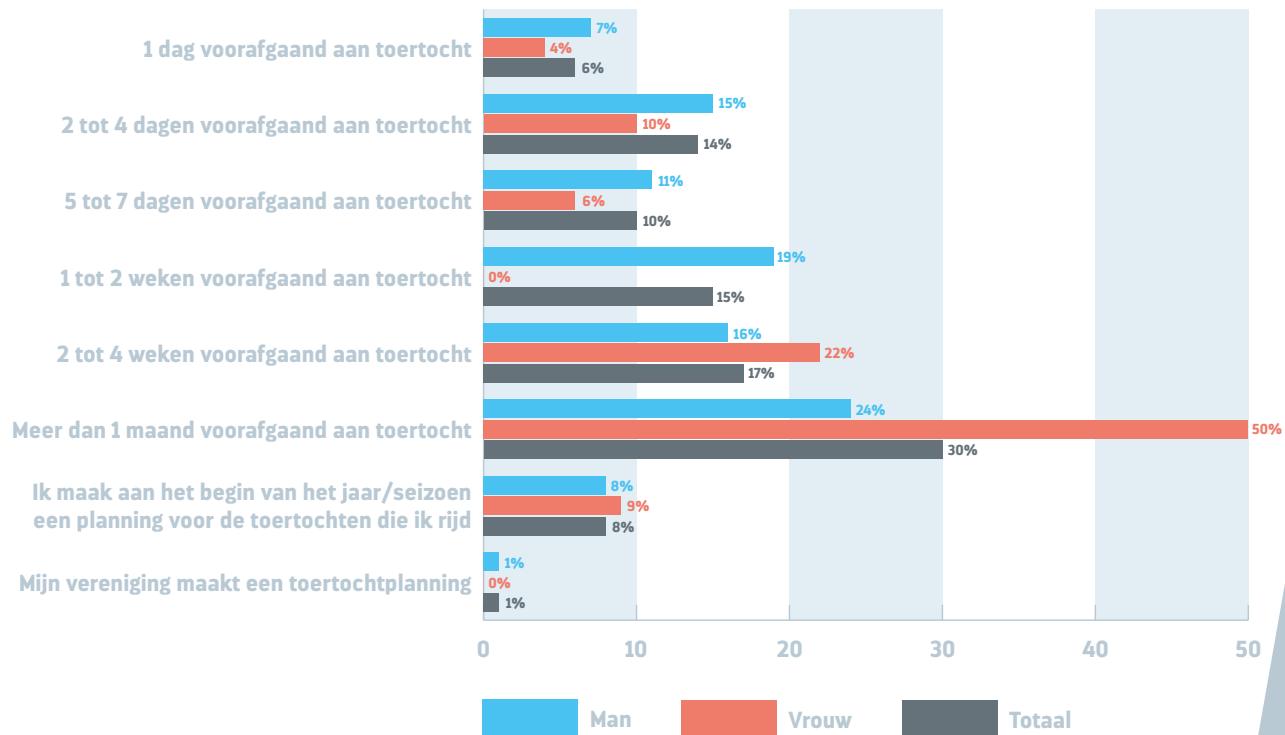

Besluit over deelname toertocht

Meer dan de helft (55%) van de deelnemers bepaalt pas twee weken voorafgaand aan het evenement of ze deelneemt. Ondanks dat een grote groep al vroeg duidelijk heeft waar men aan deel gaat nemen beslist nog altijd een derde in de laatste week voorafgaand aan het evenement. Voornamelijk vrouwen besluiten meer dan een maand voor het evenement.

Besluit over deelname toertocht

Wanneer besluit je wel of niet deel te nemen?

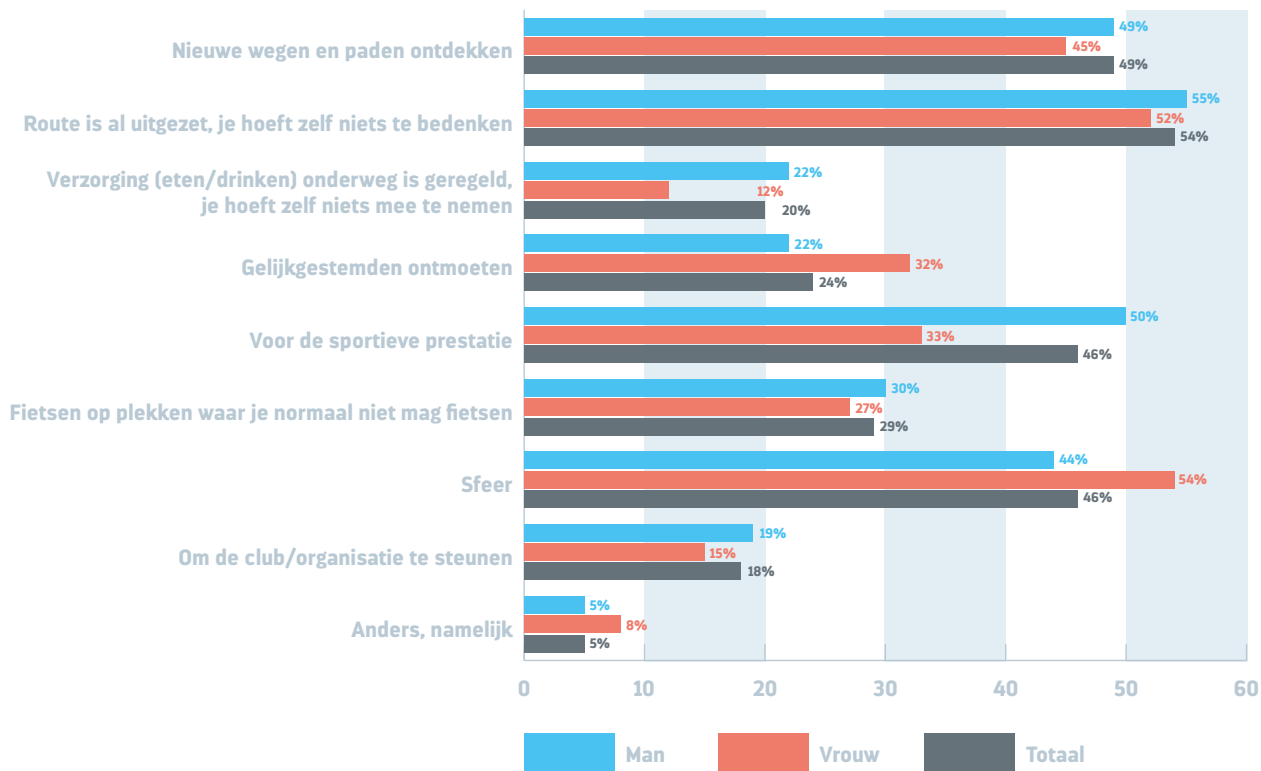
Deelname aan toertocht

Wielersporters nemen vooral deel aan toertochten omdat de route al is uitgezet en zij deze zelf niet hoeven te bedenken. Door deel te nemen aan toertochten ontdekken zij nieuwe wegen en paden. Daarnaast is de sfeer rondom toertochten een belangrijke reden om deel te nemen.

Het neerzetten van een sportieve prestatie vinden mannen belangrijker dan vrouwen. Vrouwen vinden het ontmoeten van gelijkgestemden bij een toertocht belangrijk.

Deelname aan toertocht

Waarom neem je deel aan toertochten?

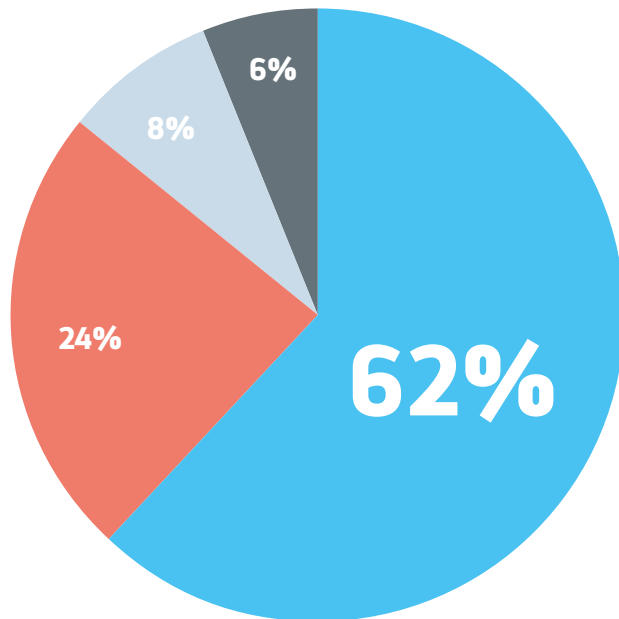

Routes doorslaggevend bij deelname aan toertochten

Deelnemers aan toertochten laten zich graag ontzorgen tijdens een toertocht. Het feit dat er al een route voor hen is uitgezet (54%) en dat de verzorging geregeld is (20%), zijn belangrijke redenen om deel te nemen. Daarnaast vinden zij het leuk om nieuwe wegen en paden te ontdekken (49%) en speelt de sfeer op een evenement een belangrijke rol. Ook laat een aanzienlijk deel van de wielersporters zich graag uitdagen door lange afstanden of een flink aantal hoogtemeters weg te trappen. Mannen (50%) vinden de sportieve prestatie belangrijker dan vrouwen (30%).

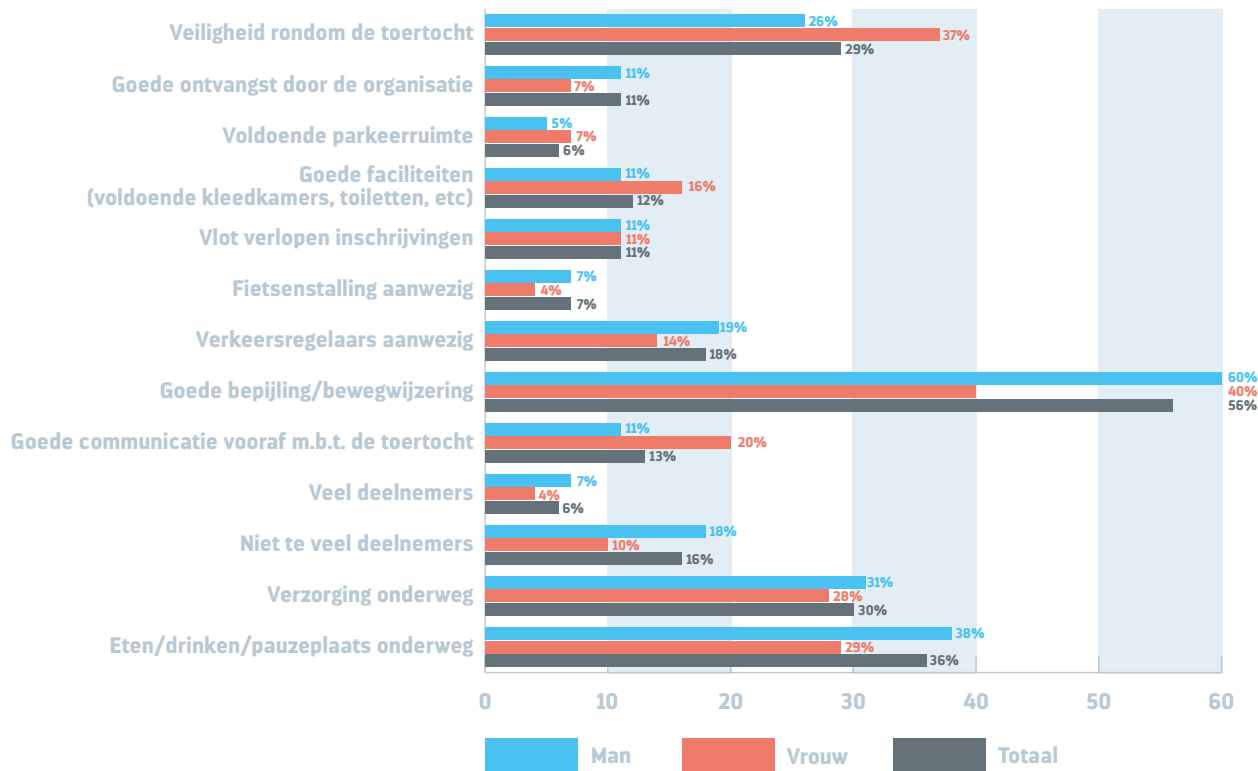
Routes doorslaggevend bij deelname aan toertochten

Op welke manier volg je het liefst de route van een toertocht?

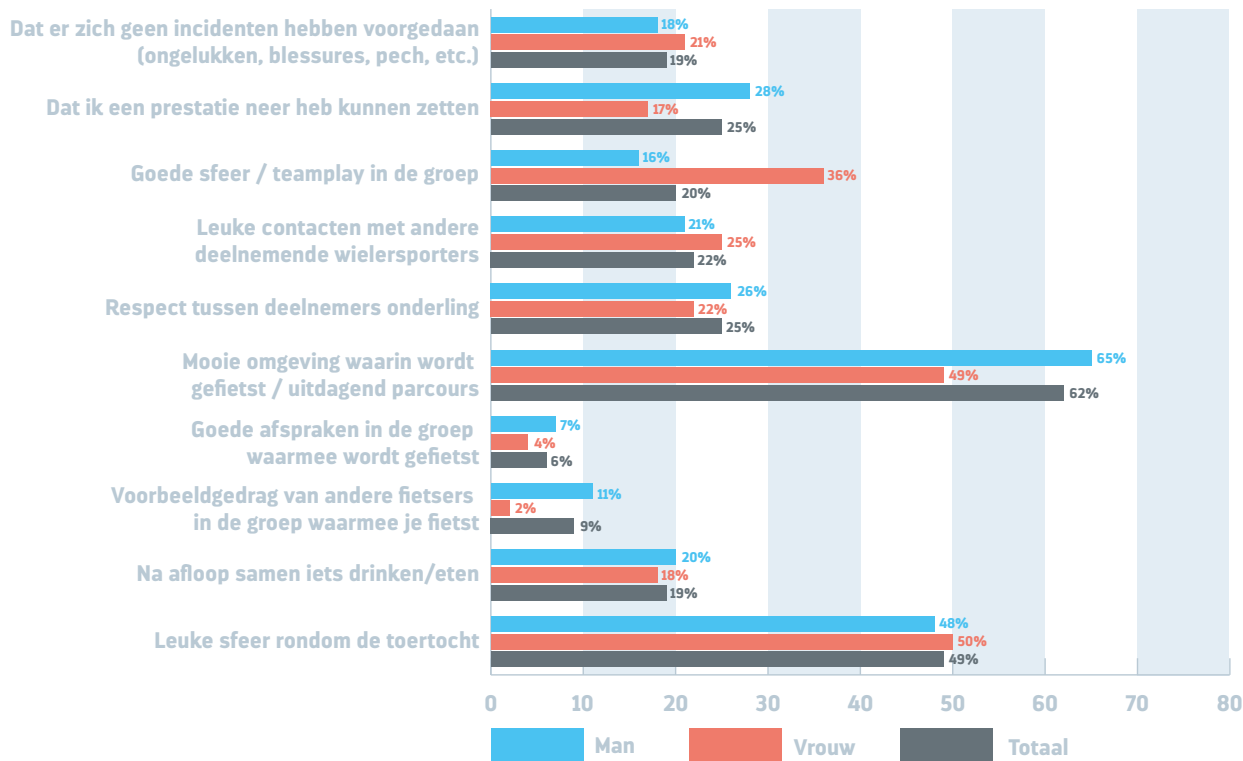
Routes doorslaggevend bij deelname aan toertochten

Welke organisatorische aspecten vind je belangrijk tijdens een toertocht?

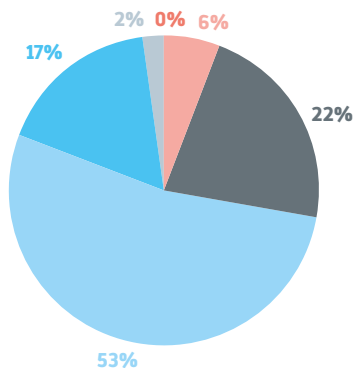
Routes doorslaggevend bij deelname aan toertochten

Welke andere aspecten vind je belangrijk tijdens een toertocht?

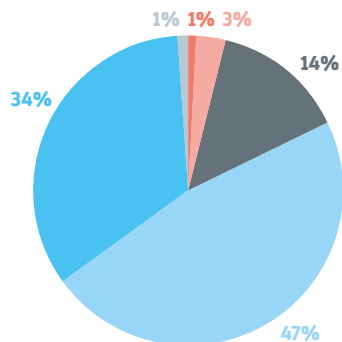

Welke randvoorwaarden vind je belangrijk bij een tocht?

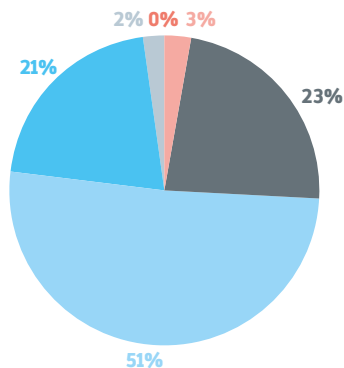
Verzorgingspost (door de organisatie geregeld)

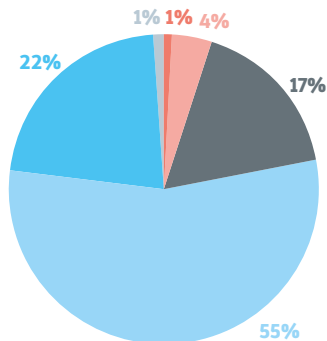
Aandacht voor veiligheid door organisatie (EHBO, Verkeersregelaars, etc.)

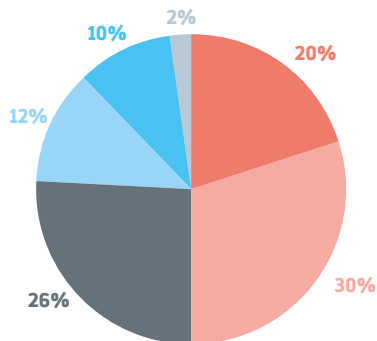
Ondersteuning van de organisatie bij pech onderweg

Informatie vooraf over de tocht (via website, social media of andere wijze)

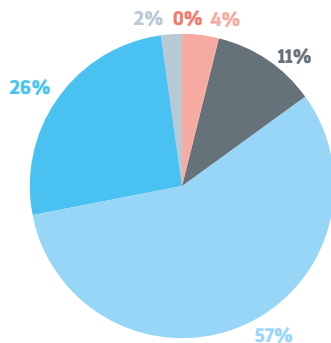

Wielershirt of andere blijvende herinnering bij deelname

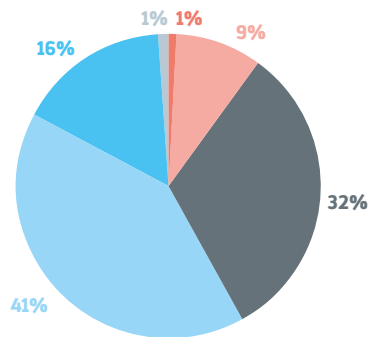

Welke randvoorwaarden vind je belangrijk bij een tocht?

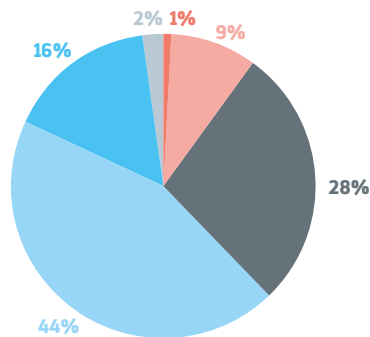
Meerdere afstanden mogelijk

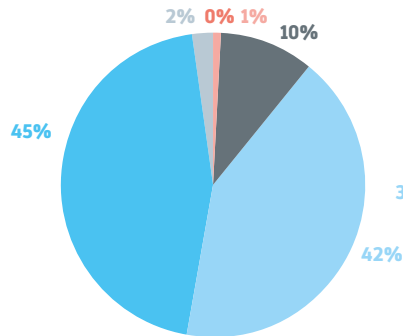
Prijs van de tocht

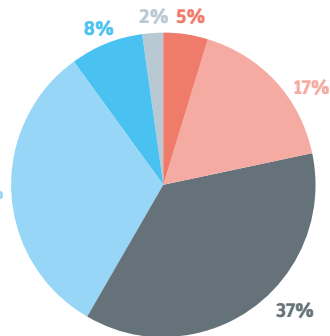
De mate van uitdaging in de route (bijv. hoogtemeters)

De omgeving waar de route doorheen gaat (bos, polder, heide, etc)

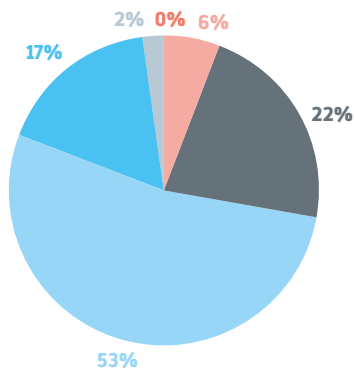

Horecafaciliteiten (niet door de organisatie geregeld)

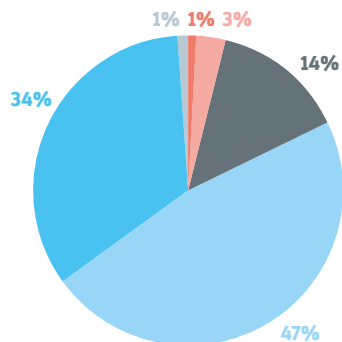

Welke randvoorwaarden vind je belangrijk bij een tocht?

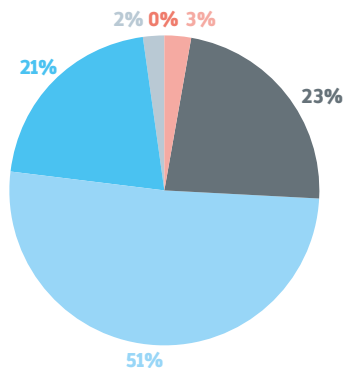
Verzorgingspost (door de organisatie geregeld)

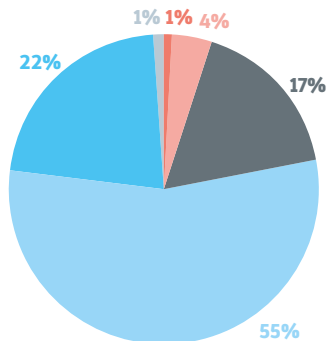
Aandacht voor veiligheid door organisatie (EHBO, Verkeersregelaars, etc.)

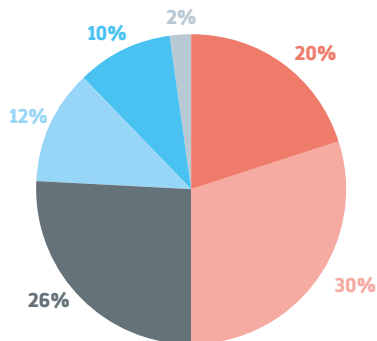
Ondersteuning van de organisatie bij pech onderweg

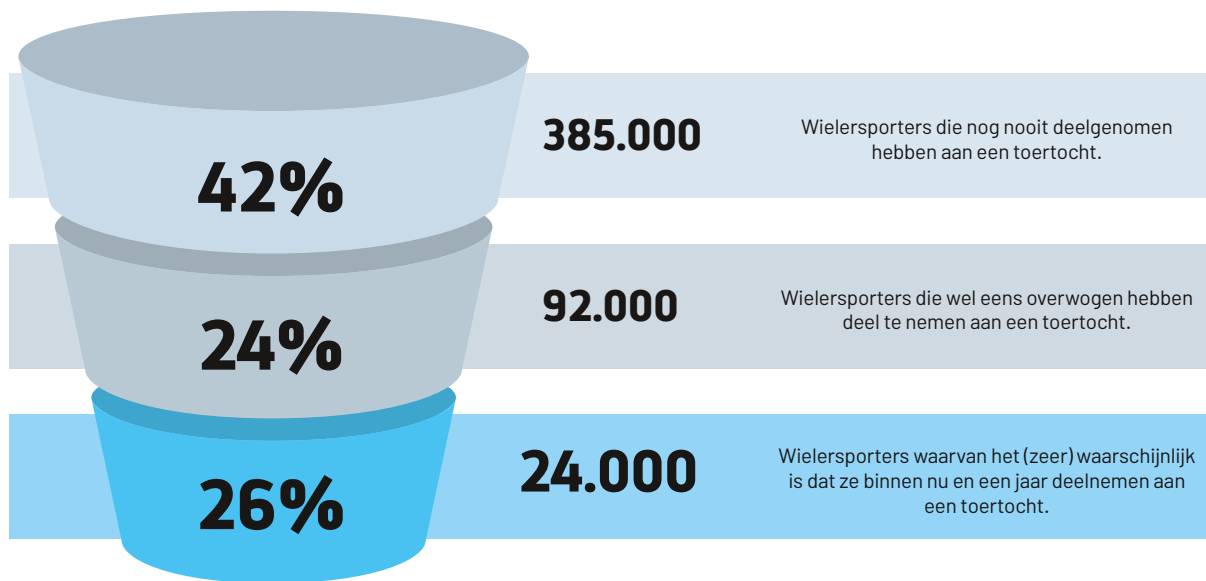
Informatie vooraf over de tocht (via website, social media of andere wijze)

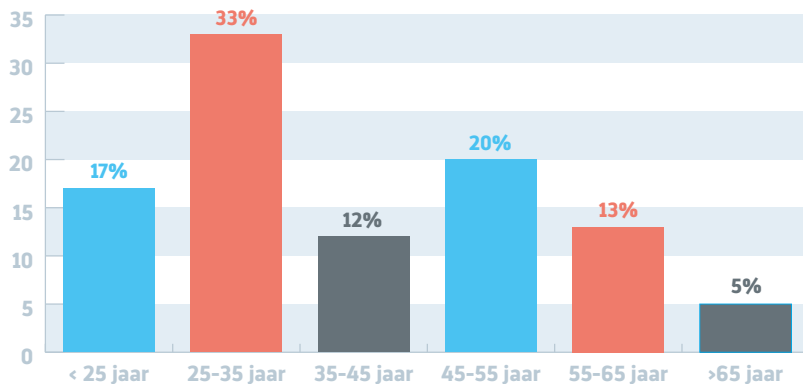
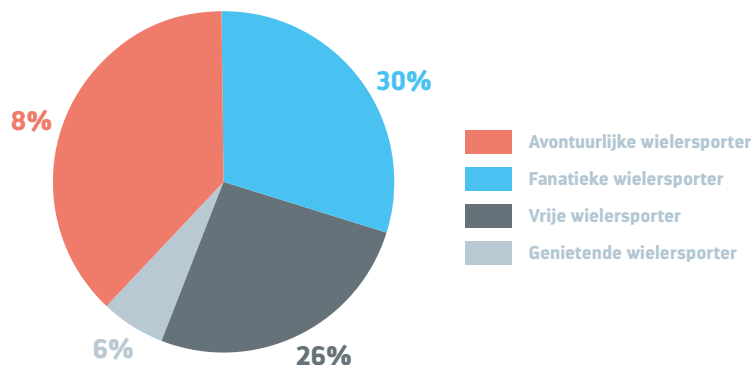
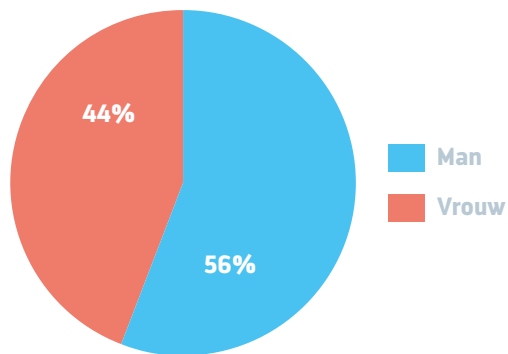
Wielershirt of andere blijvende herinnering bij deelname

Niet deelnemers

Wie overwegen er mee te doen aan een toertocht?

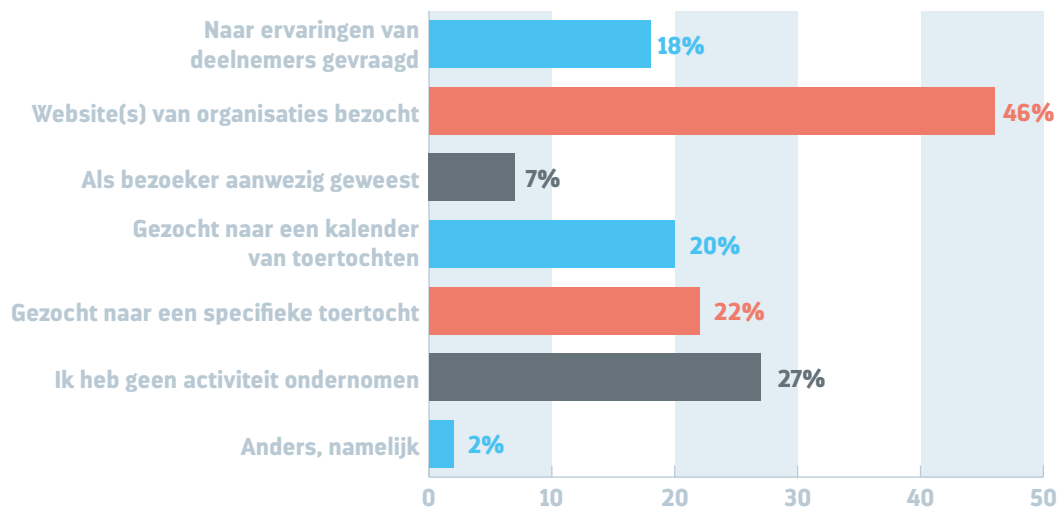

Gemiddelde
leeftijd 40 jaar

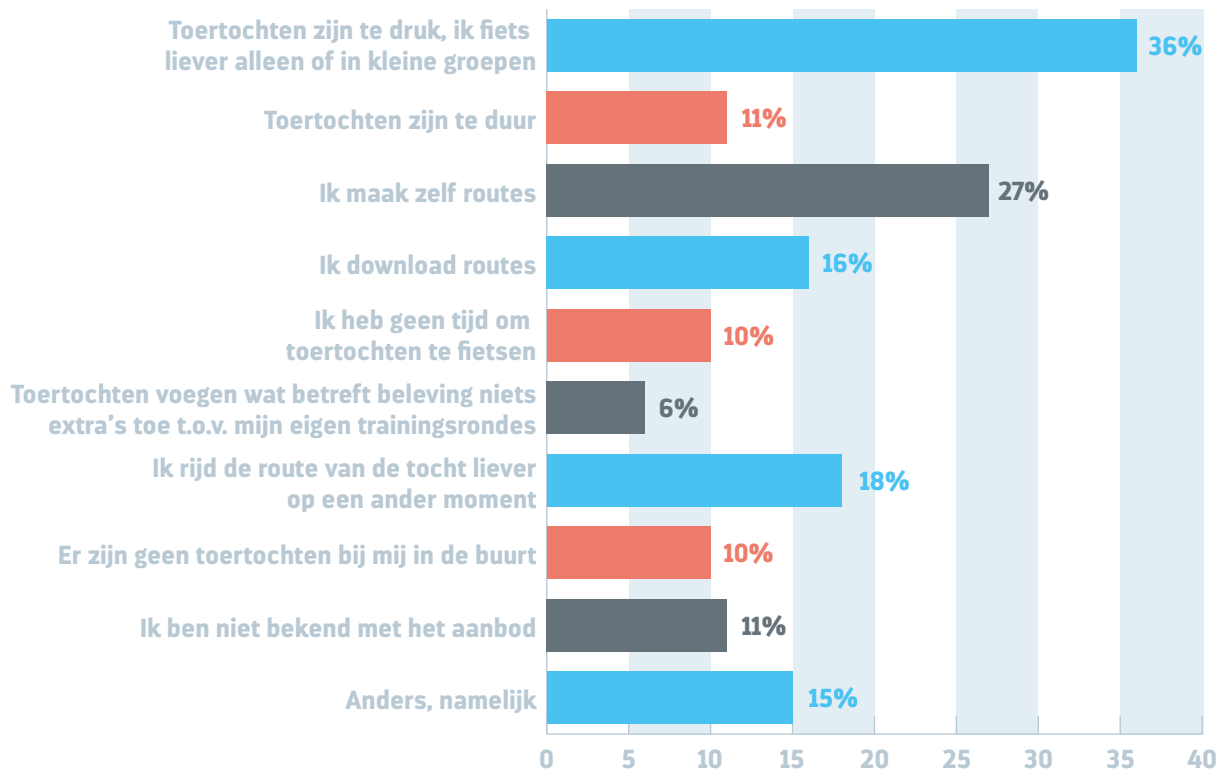
Verwachte drukte belangrijke factor bij besluit om deel te nemen

De 92.000 wielersporters die een deelname overwogen, oriënteerden zich voornamelijk via de website van de organisatie. De reden om uiteindelijk niet deel te nemen is dat zij toertochten te druk vinden en liever alleen fietsen. Ook wielersporters die nog niet overwogen om deel te nemen geven aan dat zij toertochten te druk vinden.

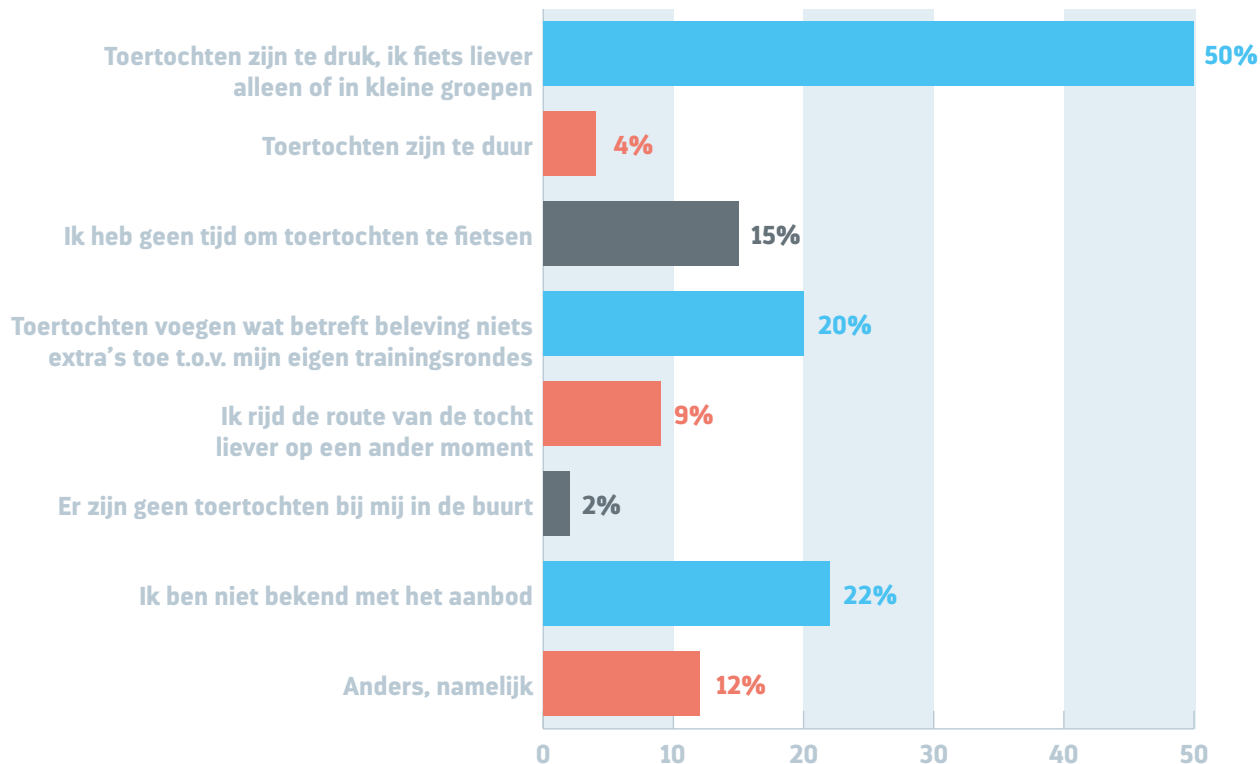
Hoe heb je meer informatie over toertochten opgezocht?

Waarom heb je besloten om (nog) niet deel te nemen?

Waarom heb je nooit overwogen om deel te nemen aan toertochten?

Terugkerende deelnemers

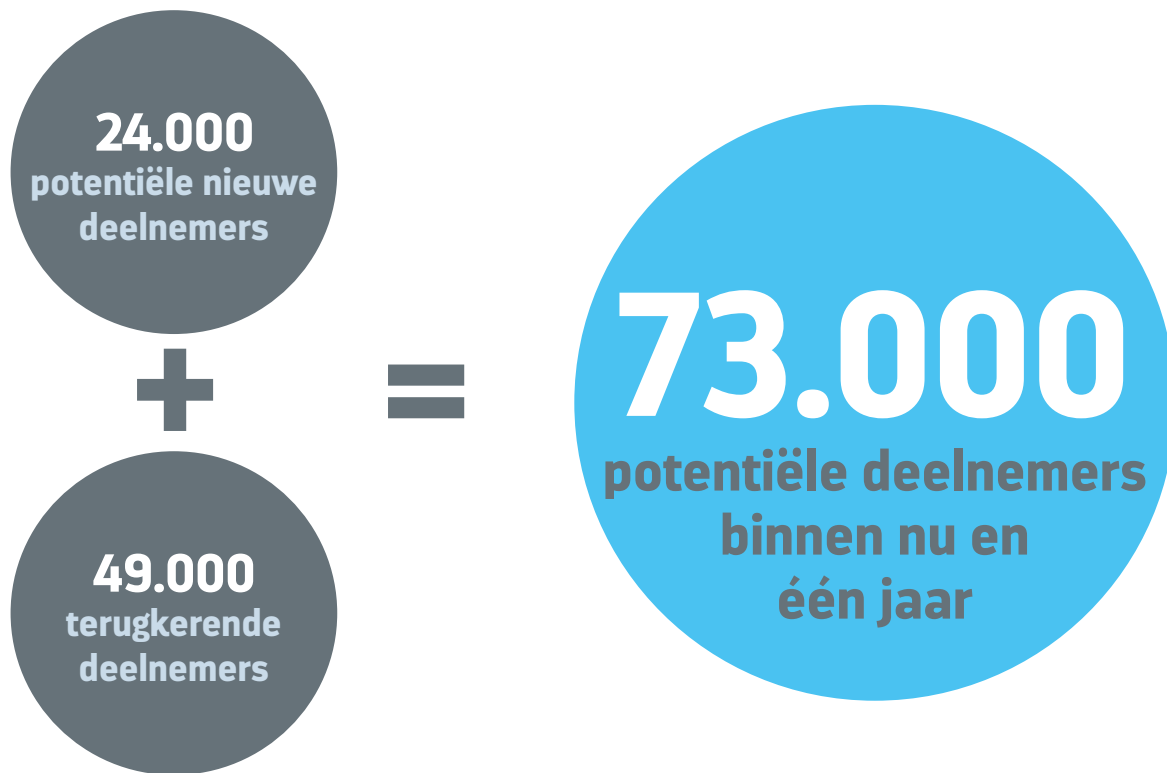
Voor 157.000 wielersporters is het langer dan 2 jaar geleden dat zij aan een toertocht hebben deelgenomen. Zij namen de laatste jaren voornamelijk niet deel aan toertochten omdat deze niet georganiseerd werden (covid) / niet in de buurt waren (30%).

Echter is het voor 31% (zeer) waarschijnlijk dat zij binnen nu en een jaar weer deelnemen aan een toertocht.

157.000
wielersporters
hebben geen toertocht
gereden in de afgelopen 2 jaar

31%
wil binnen nu en één jaar weer
deelnemen aan een toertocht

Potentiële deelnemers binnen nu en één jaar

Contact

Jos van Schijndel

e: jvanschijndel@ntfu.nl

t: 0318 - 58 13 00